

AUTOINFORME DE SEGUIMENTO

Grao en Lingua e Literatura Españolas- INTERCAMPUS

Curso Académico: Curso 2016-2017

- [Datos da universidade e do título obxecto do seguimento](#)
- [Cumprimento do proxecto establecido](#)
  - Dimensión 1. A xestión do título
    - [Criterio 1. Organización e desenvolvemento](#)
    - [Criterio 2. Información e transparencia](#)
    - [Criterio 3. Sistema de garantía de calidade](#)
  - Dimensión 2. Recursos humanos
    - [Criterio 4. Recursos Humanos](#)
    - [Criterio 5. Recursos materiais e servizos](#)
  - Dimensión 3. Resultados de aprendizaxe
    - [Criterio 6. Resultados da aprendizaxe](#)
    - [Criterio 7. Indicadores de satisfacción e rendemento](#)
- [Listaxe de evidencias e indicadores](#)
- [Modificacións do plan de estudos](#)
- Plan de Melloras
  - Abertas curso 2016-2017
    - Criterios anteriores a curso 2015/2016

A) DATOS DA UNIVERSIDADE E DO TÍTULO	
Denominación do título	Grao en Lingua e Literatura Españolas
Mencións/Especialidades	---
Universidade responsable administrativa	Universidade de Santiago de Compostela
En caso de títulos interuniversitarios, universidade/s participante/s	---
Centro responsable	Facultade de Filoloxía
Centro/s onde se imparte	Facultade de Humanidades
	Facultade de Filoloxía
Rama de coñecemento	Artes e Humanidades
Número de créditos	240 ECTS
Profesión regulada	Non
Modalidade de impartición	Presencial
Curso de implantación	2009/2010
Data acreditación ex ante (verificación)	27/07/2009
Data renovación acreditación	15/09/2017

CUMPRIMENTO DO PROXECTO ESTABLECIDO

DIMENSIÓN 1. A XESTIÓN DO TÍTULO

CRITERIO 1. ORGANIZACIÓN E DESENVOLVEMENTO:

Estándar: O programa formativo está actualizado e implantouse de acordo coas condicións establecidas na memoria verificada.

Analizar e valorar se o desenvolvemento do plan de estudos realizou conforme a memoria verificada e non se produciron incidencias graves, o que permitiu unha correcta adquisición das competencias por parte dos estudantes.

1.1.- O título mantén o interese académico e está actualizado segundo os requisitos da disciplina, avances tecnolóxicos e científicos, necesidades socioeconómicas e requisitos da profesión.

Aspectos a valorar:

- O perfil formativo/egreso do título mantén a súa relevancia e está actualizado segundo os requisitos do seu ámbito académico, científico e profesional e, no seu caso, segundo as necesidades e requisitos da profesión regulada.

Reflexión/comentarios que xustificuen a valoración:

O título mantén plena vixencia académica, científica e profesional, e axústase estritamente ao previsto na memoria de verificación, coas actualizacións necesarias. A formación ofrecida aos estudantes, actualizada e adaptada aos avances así como aos requirimentos do mercado laboral, cumpre os obxectivos, as competencias xerais e as competencias específicas establecidos na memoria de verificación. O grao de consecución dos mesmos apréciase nos índices de satisfacción dos distintos grupos de interese, comentados polo miúdo no apartado 7.2.

Como se desprende da análise exhaustiva realizada no apartado 1.4, á que se remite, o perfil dos estudantes que acceden ao GLLE é coherente coas previsións iniciais: os alumnos proceden maioritariamente do Bacharelato, teñen unha nota media elevada e a súa elección do grao é vocacional.

Evolución do número de estudantes de novo ingreso

O título conserva, e mesmo sobrepasa, o interese académico descrito na memoria de verificación do Grao en Lingua e Literatura españolas, oito cursos despois da súa implantación (2009-10) e co noveno en marcha (2017-18). A principal evidencia dese interese é o número de alumnos matriculados, que superou desde o principio as previsións iniciais. A oferta cubriuse integramente na totalidade dos cursos académicos, como se tira da serie histórica. A matrícula de novo ingreso foi de 63 alumnos en 2016-17.

Cómpre lembrar que a elevada demanda que rexistrou o título obrigou a establecer un límite de 50 prazas (cifra que esixe a Xunta de Galicia para a continuidade das titulacións, segundo o artigo 6.1 del Decreto 222/2011 que regula as ensinanzas universitarias oficiais na Comunidade Autónoma) no grupo de Santiago xa a partir do curso 2011-12, co obxectivo de garantir a calidade docente. Malia as restricións, o número de matriculados de novo ingreso superou notablemente a cifra de 50 estudantes en todos os cursos, ata o definitivo axuste do ano 2015-16, cunha matrícula de 50 alumnos, a cifra máxima establecida. O grupo docente de Lugo, que ofrecía un número máximo de 25 matrículas de novo ingreso tamén desde 2011-12 ata 2016-17 (incluído), rexistrou unha matrícula de 13 alumnos en 2016-17, cunha tendencia positiva, derivada de diversas estratexias de captación de alumnado desenvolvidas nos últimos cursos, e especificamente as vencelladas á acción de mellora AM-1, relacionadas co obxectivo de captar máis alumnado (IS 2014-15, «Proseguir coas accións conducentes a aumentar a captación de alumnado na Facultade de Humanidades, campus de Lugo», AM-1.1 a AM-1.5).

Convén sinalar, por último, que numerosos alumnos *Erasmus* e de programas de intercambio se incorporan a materias do GLLE, especialmente ás do Maior, como se indica no apartado 1.4 (epígrafe *Procedencia xeográfica*).

Captación de alumnado

A relación de estudantes preinscritos en primeira opción matriculados por primeira vez sobre as prazas ofertadas alcanzou un 64% no GLLE no curso 2016-17: un 84% en Santiago e un 24% en Lugo. Uns valores tan elevados no primeiro caso poñen de relevo o efecto positivo derivado das políticas activas de información previa e captación de novos estudantes desenvolvidas en cursos anteriores.

– Na Facultade de Filoloxía (Santiago) consistiron en visitas de estudantes de ensinanzas medias e de profesores da Facultade aos institutos, dentro do programa *A Ponte*, participación nas Xornadas de Orientación Universitaria e Profesional e distribución de material informativo durante as probas de acceso á Universidade e nos institutos.

– Na Facultade de Humanidades (Lugo) incluíron visitas de estudantes de ensinanzas medias dentro do programa *A Ponte*, visitas a centros de ensinanza secundaria, a celebración do *Campus de Verán Xuvenciencia* de Lugo, e a distribución de información sobre titulacións e actividades realizadas na Facultade entre estudantes de ensinanzas medias. A evolución positiva é consecuencia da implantación da acción de mellora AM-1 desde o curso 2013-14, xa mencionada, que tivo continuidade nos cursos seguintes. Esta iniciativa implicou as tarefas sinaladas, encamiñadas á captación de alumnado.

En resumo, co título plenamente implantado e tras os sucesivos axustes ou as accións de mellora xa executadas ou aínda en marcha, a demanda do GLE é sólida e demostra o atractivo do título, cuxos datos de matrícula sobrepasan as previsións de xeito considerable. Cómpre lembrar neste sentido que a memoria de verificación contemplaba 30 alumnos en 2009-10 e 2010-11, 35 en 2011-12 e 40 en 2012-13 e 2013-14, cifras amplamente superadas en todos os casos.

Perfil real de egreso

Como se especifica na información do título, os titulados teñen un perfil docente maioritario, malia ser preciso realizar unha formación posgraduada específica para exercer no ámbito do ensino secundario. Os titulados tamén poden acceder ao ensino de español como lingua estranxeira, un ámbito de importancia crecente en todo o mundo, a educación permanente e o ensino de adultos, así como a docencia de Lingua, Literatura e Cultura españolas en centros e universidades estranxeiras. A formación recibida no GLE abrangue axeitadamente todos os ámbitos descritos.

Aos mencionados engádanse outros perfís profesionais relacionados co mundo editorial e coa prensa: edición de textos, crítica literaria e textual, produción editorial, corrección literaria ou de probas, asesoramento, tradución, redacción e colaboración en medios de comunicación etc. Outro ámbito de interese relaciónase coas industrias da lingua, sobre todo no ámbito das novas tecnoloxías, a mediación lingüística (intercultural, empresarial, interprofesional), o tratamento do multiculturalismo social ou as relacións transculturais. Pódense mencionar tamén outros posibles perfís profesionais dos titulados do GLE no mercado laboral: asesoramento lingüístico, peritaxe xudicial en lingüística forense, intervención e avaliación das patoloxías da linguaxe, xestión cultural e artística ou planificación lingüística. Finalmente, a formación adquirida polos estudantes da titulación fainos idóneos para a investigación lingüística e literaria en universidades españolas e estranxeiras, en institutos de filoloxía e lingüística, en arquivos e bibliotecas, así como na docencia de gramática española, lingüística, teoría literaria e literatura española en escolas superiores, universidades e outros organismos, como os centros do Instituto Cervantes que funcionan en numerosos países do mundo.

A formación que reciben no GLE habilita aos titulados para exerceren calquera das actividades mencionadas ao remate do proceso de aprendizaxe e adquisición das distintas competencias e destrezas asociadas ao título.

No que atinxe á inserción laboral, os escasos datos dispoñibles non son positivos, pero si coherentes coa situación derivada da crise económica e a precarización do emprego, que afectan tanto aos titulados do GLE como ao resto dos titulados, dentro e fóra de Galicia. Na cohorte de egresados correspondente ao curso 2013-14, obsérvase que un ano despois do egreso a taxa de afiliación chegaba ao 6,1%, e os contratos, indefinidos na súa totalidade, eran a tempo completo na metade dos casos, e a máis de media xornada na outra metade; o dato máis negativo refírese ao feito de que na totalidade dos casos os contratados figuraban nun grupo de cotización baixo e manual. A situación era un pouco mellor aos dous anos de egresar: xa cunha taxa de afiliación do 9,1%, o grupo de cotización era baixo e manual no 66,7% dos casos, pero un 33,3% dos contratados desenvolvía un traballo medio, non manual; en canto ao tipo de contrato, a metade era indefinido e temporal a outra metade, mentres que só o 33,3% traballaba a tempo completo e o resto facíao a tempo parcial.

Debe salientarse a iniciativa da Facultade de Filoloxía para mellorar a información que o alumnado ten respecto ás diferentes posibilidades de inserción laboral que poden ter no futuro, tendo en conta a importancia dos valores de inserción laboral dos egresados do título e o feito de que sexan axeitados para o seu contexto socio-económico e profesional (IS 2014-15, AM-5). Esta acción de mellora, implantada no curso 2015-16, consistiu na organización de xornadas informativas sobre inserción laboral para os estudantes de 4º curso, coa colaboración de institucións, empresas e profesionais de distintos ámbitos.

Por outra banda, como consecuencia da reflexión realizada, atópase en marcha unha nova acción de mellora encamiñada a intensificar a comunicación cos egresados, para obter datos fidedignos sobre a súa situación real e o seu grao de inserción laboral despois do egreso (IRA, AM-10). Como se prevía, a Comisión do GLE elaborou unha enquisa no curso

2017-18, que será enviada ao colectivo con este propósito desde a área de Calidade da USC. Os datos que obteñamos permitirannos ofrecer unha información máis acada en futuros informes de seguimento.

1.2.- O plan de estudos desenvolveuse seguindo a oferta de módulos e materias previstas na memoria verificada.

Aspectos a valorar:

- A oferta de módulos e materias correspóndese co establecido na memoria de verificación e, se é o caso, nas sucesivas modificacións.
- O Desenvolvemento das actividades académicas, metodoloxías docentes, sistemas de avaliación e cualificación, correspóndese co establecido na memoria de verificación e permite a consecución das competencias. O tamaño dos grupos é adecuado ás actividades formativas.
- No seu caso, o curso de adaptación cumpre a súa función en canto á adquisición de competencias e coñecementos, por parte dos estudantes que os cursen e adecúase ao establecido na memoria de verificación do título.
- Participación do alumnado en programas de mobilidade.

Reflexión/comentarios que xustifiquen a valoración:

Os módulos, as disciplinas e as materias cumpren estritamente as directrices esbozadas na memoria de verificación. A Comisión do GLE é, por mandato da Facultade, a responsable de velar polo seu rigoroso cumprimento, así como polo dos obxectivos formativos formulados no plan de estudos. As actividades e metodoloxías docentes, así como os sistemas de avaliación e cualificación, descritos de xeito exhaustivo nos programas e as guías das materias, garanten que os alumnos adquiren as competencias oportunas.

O número de profesores por alumno e a distribución de alumnos por grupos de docencia expositiva e interactiva son coherentes co establecido no proxecto de implantación e os criterios xerais da USC: garanten un óptimo desenvolvemento do proceso de aprendizaxe e a consecución dos obxectivos establecidos na memoria de verificación do título.

Para unha explicación máis polo miúdo, pódese consultar a información sobre oferta académica e modificacións sucesivas en diversas materias recollida no IRA de 2017.

Como no proceso de renovación da acreditación do GLE se detectaron algúns desaxustes entre a memoria verificada do grao e os programas das materias, está en execución a acción de mellora AM-1 (IRA), que consistiu no cotexo exhaustivo e permitirá aplicar as medidas correctoras oportunas nos casos necesarios.

Consecución de competencias

O plan de estudos, coas adaptacións oportunas, ten demostrado a súa idoneidade, como se deduce dos indicadores de resultados do título, expostos en 7.1. Por outra banda, unha evidencia clara de que se acadan os obxectivos descritos na memoria de verificación atópase nos resultados das enquisas de satisfacción do alumnado coa docencia recibida no GLE (véxase 7.2), en tres aspectos claramente vencellados coa adquisición de competencias xerais e específicas previstas tanto na memoria inicial como nos propios programas das materias:

1. *Motiva a participación crítica e activa dos estudantes no desenvolvemento da clase.* Os estudantes concederon no curso 2016-17 unha elevada cualificación neste apartado da docencia: un 4,08 nun baremo de 1 a 5, con índices de 4,02 en Santiago e 4,38 en Lugo.

2. *Favorece que desenvolva a miña capacidade de transmitir información, ideas, problemas e solucións nesta materia.* Os resultados son igualmente positivos neste aspecto, cunha cualificación de 3,96 no curso 2016-17 (3,89 en Santiago e 4,31 en Lugo).

3. *Propón actividades para favorecer a miña aprendizaxe autónoma (a busca de información complementaria, a realización de traballos...).* Deste terceiro aspecto tomado en consideración tamén se deduce a opinión positiva dos estudantes, que no curso 2016-17 valoraron cun 3,98 (3,91 en Santiago e 4,35 en Lugo).

A valoración do colectivo de egresados non alcanza puntuacións tan elevadas, pero debe sinalarse que en case todos os ítems tomados en consideración, relacionados coa capacidade do título para contribuir a que o estudante adquira ou potencie diversas capacidades e competencias, a cualificación sitúase arredor do 3,5 e mesmo o supera nalgún deles. En particular debe sinalarse a melloría rexistrada se se comparan os resultados dos dous últimos anos para os que existen datos definitivos, 2014-15 e 2015-16. Este colectivo de estudantes xa titulados valorou en 2014-15 cun 3,68 a capacidade para a *aprendizaxe autónoma*, aspecto que obtivo un 3,79 de media en 2016-17. No que atinxe a outras capacidades, como o *traballo en equipo* ou o *pensamento crítico*, os egresados valoraron con 3,42 e 3,50, respectivamente, en 2015-

16. O único ítem que rexistra unha puntuación en torno a 3, e polo tanto un pouco inferior a ese 3,5 xeneralizado antes mencionado, ten que ver coa capacidade para aplicar os coñecementos adquiridos e resolver problemas de xeito creativo ou orixinal no ámbito de estudio.

Cómpre sinalar, non obstante, que a participación nas enquisas por parte deste colectivo é aínda bastante baixa, polo que se están a aplicar accións para fomentar a resposta, como se recolle no Plan de Melloras da USC 2016, de aplicación tamén durante o ano 2017. O contido do devandito Plan pódese consultar no seguinte enlace: http://www.usc.es/export9/sites/webinstitucional/gl/servizos/calidade/descargas/Planificacion/Plan_de_Melloras_2016_aprobado_29072016.pdf

Cómpre sinalar, por último, que a Fundación Everis publicou no ano 2016 o Ranking Universidad-Empresa (<https://es.fundacioneveris.com/ll-ranking-universidad-empresa-2016>), onde situaba no primeiro posto á USC nas áreas de Humanidades e Ciencias Sociais, en canto á Adaptación Competencias-Necesidades. O ranking está baseado nunha análise cuantitativa da opinión dos principais demandantes do talento: as empresas. Na área de Humanidades inclúense os graos da Facultade de Filoloxía. A noticia publicouse no Xornal da USC: http://xornal.usc.es/xornal/acontece/2016_06/noticia_0088.html.

Participación do alumnado en programas de mobilidade

As estatísticas relativas á participación do alumnado propio en programas de mobilidade non revelan un intercambio tan importante como o analizado no apartado 1.4, a propósito dos alumnos estranxeiros acollidos pola USC. Agás nalgúns cursos concretos, a taxa chegou a alcanzar cifras moi notables e próximas ao 5% desde a implantación do título, e foi do 4,28% no curso 2016-17. En calquera caso, a propia natureza do GLE fai del un título máis receptor que exportador de estudantes, por mor da inexistencia de títulos tan especializados en Lingua e Literatura españolas, nos países da nosa contorna, como os que se ofrecen nas universidades españolas.

As cifras absolutas indican que a mobilidade saínte do GLE rexistrou 11 saídas de alumnos propios en 2016-17. Delas, 8 foron en Santiago, 4 dentro do programa Erasmus (Italia y Polonia) e 4 no SICUE. Das tres de Lugo, 2 rexistráronse no Erasmus (Francia e Reino Unido) e 1 no SICUE.

Os índices de satisfacción dos estudantes que participaron en programas de mobilidade son positivos, e só indican a necesidade de accións específicas para a súa mellora a valoración da atención e a formación recibidas no centro de destino, que no curso 2016-17 obtivo como media unha puntuación de 2,5; idéntica avaliación presentou a facilidade para elaborar o acordo de estudos e a coordinación entre as institucións durante a estancia. Pero debe apuntarse que o Plan de Melloras da USC para 2016 recollía accións específicas para a mellora dos programas de mobilidade. O contido do Plan pódese consultar no seguinte enlace: http://www.usc.es/export9/sites/webinstitucional/gl/servizos/calidade/descargas/Planificacion/Plan_de_Melloras_2016_aprobado_29072016.pdf. Os aspectos mellor valorados, cunha puntuación de 3,5, foron a orientación e axuda recibidas no centro de orixe, así como as infraestruturas e materiais do centro de acollida.

A análise dos datos e as reflexións derivadas deles permitiron introducir accións de mellora na xestión e nos procedementos para o recoñecemento de estudos cursados ao abeiro de programas de intercambio (AM-5, IS 2013-14). En concreto, no curso 2015-16 elaboráronse táboas de recoñecemento das cualificacións outorgadas en universidades de Francia, Portugal e Polonia (AM-5.1); previamente, a Facultade de Filoloxía tiña realizado o mesmo labor a propósito das universidades doutros países europeos: Alemaña, Austria, Italia, Reino Unido e Irlanda. No mesmo curso académico e tamén no campus de Santiago, foron executadas dúas tarefas relacionadas: a elaboración dun formulario de propostas de recoñecemento de estudos de programas de intercambio (AM-5.2) e dun protocolo de actuación para os coordinadores de alumnos de intercambio (AM-5.3). Coas accións mencionadas conseguíronse dous obxectivos: sistematizar e aliviar a carga de traballo dos coordinadores académicos, e equilibrar na medida do posible os recoñecementos efectuados.

1.3.- O título conta con mecanismos de coordinación docente que permiten analizar se o desenvolvemento do plan de estudos posibilita a adquisición das competencias por parte dos estudantes e, no seu caso, se establecen as accións de mellora oportunas.

Aspectos a valorar:

- A coordinación horizontal e vertical entre as diferentes materias do plan de estudos evita baleiros e duplicidades.
- No caso de que o título se imparta en varios centros da Universidade ou sexa interuniversitario, analizarase o funcionamento dos mecanismos de coordinación entre todos os centros/Universidades que imparten o plan de estudos.
- No caso de que existan prácticas externas, valorarase se os mecanismos de coordinación permiten aos estudantes alcanzar as competencias asociadas a estas prácticas.
- No caso de que o título se imparta en varias modalidades (presencial, a distancia, semipresencial) valorarase a

coordinación docente entre as modalidades, co fin de que os estudantes podan alcanzar as mesmas competencias con independencia da modalidade cursada.

Reflexión/comentarios que xustifiquen a valoración:

O título optimizou de xeito notable os procedementos de coordinación de materias e grupos docentes (Lugo e Santiago), así como a coordinación para a máxima eficacia formativa das prácticas externas.

Coordinación

A Comisión do GLELLE forneceu nos últimos tempos os mecanismos de coordinación interna das distintas materias, especialmente daquelas que implican a participación de varios profesores, debido á necesaria configuración de distintos grupos para as clases expositivas e interactivas. De xeito xeral, pódese dicir que cada materia dispón dun profesor coordinador sobre quen recae, en primeira instancia, a tarefa de garantir a uniformidade dos obxectivos, os contidos, e os criterios e procedementos de avaliación das competencias do alumnado. Esta tarefa de coordinación, que implica a celebración de sesións de traballo e as comunicacións frecuentes entre os profesores implicados durante o curso, complementábase con outros controis sobre a programación docente, realizados polos coordinadores de área (*Lingua española, Literatura española, Teoría da literatura e literatura comparada e Lingüística xeral*), pola Comisión do GLELLE e pola coordinación do título. Os diferentes niveis de coordinación garanten tanto a non reiteración de contidos en materias diferentes como a inexistencia de lagoas nos coñecementos adquiridos polos titulados, pero tamén a proporcionalidade entre o traballo que se esixe aos estudantes e os créditos atribuídos ás materias, evitando a acumulación excesiva de actividades nuns determinados momentos do calendario.

Ademais, e para favorecer a necesaria uniformidade nas materias sinaladas, os departamentos implicados na docencia, particularmente o que acolle as catro áreas citadas, asigna a docencia das mesmas ao menor número de profesores posible, o que, unido ás melloras aplicadas na organización de horarios, permitiu optimizar de xeito notable os labores de coordinación.

As particularidades do GLELLE, que desenvolve a súa actividade docente en dous grupos xeograficamente separados, nos campus de Lugo e Santiago, esixiu desde o principio un esforzo de coordinación. Logo de varios anos de iniciativas para a diagnose de posibles puntos febles e a implantación de accións de mellora, a coordinación é excelente na actualidade: a totalidade das materias impartidas dobremente, en Lugo e Santiago, coinciden en contidos, obxectivos e sistemas de avaliación, agás en aspectos concretos relacionados coas características diferentes dos grupos, en particular o menor tamaño dos configurados en Lugo. Os mecanismos fundamentais desenvolvidos son os que seguen:

1. Traballo conxunto das secretarías dos centros (Facultades de Filoloxía e Humanidades) en todo o que está relacionado coa xestión do título: aplicación da normativa, prazos, Traballos de Fin de Grao, prácticas externas...
2. Presenza do representante de Lugo na Comisión do título de grao en Lingua e Literatura españolas tamén na Comisión Académica da Facultade de Humanidades.
3. Elaboración consensuada do programa e a guía docente de cada materia entre o profesorado de Santiago e o de Lugo, tendo en conta as directrices do plan de estudos: obxectivos, competencias, contidos, sistema de avaliación etc. son debatidos e aprobados por todos os profesores implicados na materia (tanto os dos grupos expositivos e interactivos como os dos grupos dos dous campus). Deste xeito, e tras as preceptivas revisión e aprobación polos órganos competentes, os alumnos de ambos os grupos comparten exactamente a mesma planificación docente.

A eficacia dos mecanismos de coordinación explica os óptimos resultados obtidos por este aspecto da docencia nas enquisas de satisfacción. Os estudantes outorgaron un 3,97 á coordinación entre os distintos profesores da materia no curso 2016-17. Cómpre salientar (outra evidencia do bo funcionamento da coordinación) que o profesorado ten unha opinión semellante, e mesmo máis positiva que a dos estudantes: puntuou con 4,32 a eficacia da coordinación entre os profesores da materia en 2016-17. A valoración do PDI é un pouco máis baixa no caso da coordinación entre as distintas materias e niveis do título, ítem ó que lle outorgan unha puntuación de 3,83 no último curso analizado.

Adicionalmente, no Plan de Melloras do IRA incluíuse unha acción de mellora xeral, a AM-03, cunha tarefa específica para o GLELLE xa executada: a elaboración dun calendario da Comisión do GLELLE, consonte ao aprobado para a Comisión de Títulos de Grao e a Comisión de Calidade do centro.

Prácticas externas

O GLELLE, como o resto de títulos de grao da Facultade de Filoloxía, implantou as prácticas externas en empresas e institucións por primeira vez durante o curso 2013-14. A memoria do título non establecía a súa obrigatoriedade, pero si contemplaba a posibilidade de que os alumnos as realizasen e tivesen un recoñecemento de 6 créditos no módulo

optativo.

Desde aquela, fíxose un esforzo para incrementar a colaboración coas posibles entidades de acollida, para informar ao alumnado sobre a iniciativa e tamén para levar a cabo o necesario control académico do seu desenvolvemento. Neste sentido, unha acción de mellora do curso 2014-15 aumentou a información dispoñible para os estudantes sobre as prácticas externas (IS 2013-14, AM-7); na mesma liña, durante o curso 2015-16 implantouse na Facultade de Filoloxía outra acción de mellora, con período de execución previsto ata 2018, consistente na ampliación e mellora da oferta de prácticas externas en empresas e institucións (IS 2014-15, AM-6). No curso 2015-16, o campus de Lugo implantou a súa oferta de prácticas externas en empresas con actividade relacionada co GLE (IS 2014-15, AM-8). A acción de mellora incluíu dúas iniciativas: a sinatura de convenios con empresas e institucións da provincia de Lugo (IS 2014-15, AM-8.1) e a convocatoria de presentación de solicitudes para a realización de prácticas externas (IS 2014-15, AM-8.2). Finalmente, no IRA engadíronse dúas tarefas dentro da AM-04, xa executadas, consistentes na elaboración de fichas para que as empresas definan o proxecto formativo e a elaboración dunha guía para titores académicos e titores profesionais; e outras dúas na AM-12 do campus de Lugo, para a sinatura de convenios con novas empresas e o fomento da información entre o alumnado. Por outra banda, a Comisión de Prácticas Externas da Facultade de Filoloxía constituíuse o 12 de xaneiro de 2017, logo da súa aprobación en Xunta de Facultade de 8 de xullo de 2016.

Todas as iniciativas comentadas obtiveron resultados positivos, aínda que haberá que agardar uns anos desde a súa efectiva implantación (no curso 2013-14 para Santiago e no 2015-16 en Lugo) para avaliar o seu grao de éxito. Un primeiro indicio da boa marcha destas iniciativas é a taxa de participación dos estudantes egresados que realizaron prácticas externas: no curso 2016-17 estivo preto do 5%, pois foi do 4,88%.

Pódese consultar unha explicación máis detallada sobre os cambios introducidos na xestión das prácticas externas na web da Facultade de Filoloxía e mais no IRA.

1.4. Os criterios de admisión aplicados permiten que os estudantes admitidos teñan o perfil de ingreso adecuado para iniciar estes estudos.

Aspectos a valorar:

- Coherencia entre o perfil de ingreso establecido na memoria verificada e o perfil real do estudantado matriculado no título.
- No seu caso, os complementos de formación compren a súa función en canto á nivelación e adquisición de competencias e coñecementos por parte dos estudantes que os cursen.

Reflexión/comentarios que xustifiquen a valoración:

O perfil de ingreso establecido na memoria verificada é coherente co perfil real dos estudantes matriculados. Malia que a memoria non contemplaba unha formación específica previa, recomendábase que os estudantes tiveran cursado a modalidade de Humanidades e Ciencias Sociais no Bacharelato. Ademais da mencionada recomendación académica, apuntábase a conveniencia de que os alumnos posuían curiosidade intelectual, hábito de lectura, sensibilidade estética, capacidade analítica e crítica ou competencia na expresión oral e escrita, entre outros riscos.

Malia que os aspectos sinalados eran recomendacións, e non requisitos que os alumnos tiñan que cumprir, o feito de dispor dunha matrícula moi vocacional e cunha nota media elevada incide positivamente no cumprimento xeneralizado dos citados consellos sobre o perfil dos estudantes.

Perfil real de ingreso

Ensinanza de acceso

– Segundo os datos da CIUG relativos ao último curso 2016-17 e ao campus de Santiago, o 94% dos alumnos procede do Bacharelato, e o 6% de FP. Das 181 preinscricións rexistradas, 174 pertencían a alumnos procedentes do Bacharelato e 7 de Formación Profesional; deles, foron admitidos 59 e formalizaron a matrícula 49 estudantes de Bacharelato e 3 de FP.

– Os datos de Lugo son semellantes: o 92% dos estudantes tiña cursado o Bacharelato. De 39 preinscricións, 38 procedían do Bacharelato e 1 de FP; dos 13 finalmente matriculados, 12 procedían do Bacharelato.

Nota media de acceso ao título

A nota media de acceso ao GLE (entre 5 e 14) sitúase arredor de 8 ou mesmo por riba deste valor en todos os cursos desde a súa implantación, un dato que avala a pertinencia do título e o atractivo que presenta para alumnos cun bo expediente académico. Segundo os datos recollidos pola área de Calidade da USC, no curso 2016-17 chegou a un 8,23 de media. Aprécianse lixeiras diferencias entre os grupos de Santiago e Lugo, pero as medias son positivas nos dous

casos: 8,49 e 7,15, respectivamente.

Os datos aportados pola CIUG para o mesmo curso 2016-17, con lixeiras variacións, son os seguintes:

- A nota media de admisión foi en Santiago de 8,633 para o Bacharelato e 6,619 para FP.
- En canto á nota media de acceso de Lugo, situouse en 6,928 para o Bacharelato e 7,910 para FP.

Tamén son bos os datos referidos á porcentaxe de estudantes de inicio de estudos que accederon á titulación cunha puntuación igual ou superior a 6: o 87,30% como media, pero no caso do grupo de Santiago ascendeu ata o 92,16%.

Preferencia

– Os datos de preferencia na matrícula revelan o carácter vocacional dos estudos do GLE en Santiago: 43 alumnos (82,7%) elixírono en primeira opción, 7 (13,5%) en segunda e 2 (3,8%) en cuarta.

– Tamén no caso de Lugo a elección do GLE obedece ao interese do propio estudante: 7 dos matriculados (53,8%) elixiron o título en primeira opción, e só 2 (15,4%) o fixeron en segunda, terceira e cuarta opción.

A relación de estudantes preinscritos en primeira opción matriculados por primeira vez sobre as prazas ofertadas alcanzou unha taxa do 64% no último curso estudado, 2016-17. A análise dos grupos evidencia que a situación é diferente nos grupos de Santiago e Lugo: no caso do primeiro, a porcentaxe foi do 84%; en Lugo, do 24%.

Procedencia xeográfica

A procedencia xeográfica dos alumnos amosa que a práctica totalidade dos alumnos son españois e que o número de alumnos procedentes de comunidades distintas de Galicia é baixo.

Os datos aportados pola CIUG, correspondentes ao último curso do que existen datos, 2016-17, evidencian a distribución comentada:

- No caso de Santiago, 50 alumnos eran españois e 2 estranxeiros; 49 eran galegos e 1 doutras autonomías.
- No caso de Lugo, os 13 eran galegos.

Desde a súa implantación o GLE posúe un marcado carácter de título de acollida de estudantes procedentes de distintos programas de mobilidade, desde o estranxeiro e desde outras comunidades españolas. A natureza do título e a súa especialización na Lingua e a Literatura españolas explican este feito, o seu grande atractivo para alumnos que desexan mellorar a súa formación neste ámbito. Neste sentido, os datos recollidos pola área de Calidade da USC revelan o incremento da porcentaxe de alumnos estranxeiros nas aulas, que alcanzou no curso 2016-17 o 1,95%, un pouco por debaixo do 2,33 do curso anterior, cando se chegou á taxa máis elevada ata o momento. A elevada demanda de alumnos estranxeiros, entre os que se atopa un amplo grupo de orientais, obrigou a implantar medidas para manter a calidade docente e ofrecer formación axeitada a estudantes necesitados de medidas formativas específicas. A máis relevante foi a constitución de grupos de nivelación, específicos para alumnos que non alcanzan o nivel mínimo de lingua, en materias de primeiro (pódese consultar a información dispoñible na web institucional da USC: <http://www.usc.es/export9/sites/webinstitucional/gl/centros/filoxia/guiacentros/arquivos/MOBILIDADE/MateriasOfertadasEstudantesNonEEES.pdf>). O interese por ofrecer a este colectivo un ensino axustado ás súas necesidades, sen comprometer a aprendizaxe dos alumnos españois, levou á área de Lingua española do GLE a iniciar un proceso de reflexión, a través da acción de mellora **AM-1** (IS 2016-17), que propón a análise do perfil de ingreso destes estudantes.

Se nos fixamos nas cifras absolutas, constátase a aceptación que o título ten non só entre os universitarios europeos senón entre os alumnos dos distintos continentes, particularmente América e Asia. Se no curso de implantación do grao, 2009-10, recibiu 18 en Santiago e 1 en Lugo, a recepción de alumnos estranxeiros multiplicouse nos cursos sucesivos, ata chegar a 129 en 2016-17, 125 en Santiago e 4 en Lugo. No primeiro caso, dos 125 estudantes recibidos 39 procedían de convenios con universidades de América do Norte e do Sur, Asia (China, Xapón, Corea, Vietnam) e, en Europa, Rusia e Suíza; 83 foron beneficiarios do programa Erasmus e procedían da UE (Alemaña, Austria, Francia, Grecia, Irlanda, Italia, Lituania, Polonia, Reino Unido, República Checa e Suecia) ou do resto de Europa (Noruega, Suíza e Turquía); finalmente, 3 estudantes participaban no programa SICUE e procedían de Girona e Salamanca. No caso do campus de Lugo, acolleu a 4 estudantes, tres deles dentro do Erasmus e un do SICUE.

Como se observa, a evolución da taxa dos estudantes nacionais procedentes de fóra de Galicia seguiu patróns semellantes á dos estranxeiros: no curso 2016-17 representou xa o 3,89% do total de matriculados no título.

Resultados das enquisas realizadas entre alumnos de novo ingreso no GLE

No curso 2014-15 finalizou a execución dunha acción de mellora que tiña como obxectivo adecuar a metodoloxía empregada na docencia ao perfil dos estudantes e aumentar a matrícula de novo ingreso, para o que era imprescindible coñecer a súa procedencia (cidade e centro de ensino), así como as súas preferencias na elección dun título universitario (IS 2013-14, AM-3). O devandito obxectivo foi posible grazas á distribución dunha enquisa durante a xornada de benvinda aos alumnos de novo ingreso do grao, que se converteu en práctica usual desde o curso 2014-15.

No caso do grupo de Santiago, no curso 2016-17, participaron nas enquisas 230 alumnos, dos que 47 estaban matriculados no GLLE, o que implica un incremento respecto a anos anteriores. O 82% dos enquisados elixira o seu título como primeira opción de matrícula, taxa que, no caso concreto do GLLE, foi do 85,10%, o que demostra que a decisión segue a ter un compoñente vocacional moi importante. O interese polas linguas e a lingüística acaprou o 28% das respostas á consulta sobre o motivo da elección. A continuación situáronse o desexo de aprender o idioma (22%) e a afección á literatura (22%). A meirande parte dos estudantes souberon da Facultade de Filoloxía a través da súa web (25%) ou a través dun profesor do instituto (20%). O 55% deles non coñecían a opción que ofrece a Facultade de obter dous títulos de grao en só 5 anos; diante desa posibilidade, amosaron o seu interese en cursar, como segundo grao, Lingua e Literatura Inglesas no 30% dos casos, Filoloxía Clásica no 15% e Lingua e Literatura Españolas no 14%. En canto ao tipo de actividade laboral que lles gustaría realizar unha vez rematada a carreira, o 17% sinala a docencia en linguas e literaturas no ensino secundario, o 13% a tradución e o 10% a docencia na Universidade e o traballo na industria editorial.

No caso de Lugo, 6 alumnos cubriron a enquisa; deles, 3 declararon que o GLLE era a súa primeira opción de matrícula, por razóns que podemos considerar vocacionais: o seu interese polas linguas e as literaturas. O resto manifestou telo elixido por non poderen acceder ao grao en Educación Primaria ou por eliminación.

Os datos comentados permiten apuntar as seguintes conclusións sobre o perfil real de ingreso dos estudantes do GLLE:

- O título rexistra unha demanda tan apreciable que foi necesario establecer límite de prazas para preservar a calidade da formación.
- A nota media de acceso (entre 5 y 14), maioritariamente desde o Bacharelato, é alta e sitúase por riba de 8; ademais, unha porcentaxe moi elevada dos estudantes escolleu o GLLE como primeira preferencia.
- Os alumnos que acceden ao título fano maioritariamente por vocación, como se deduce tanto dos datos de matrícula como dos resultados das enquisas realizadas entre alumnos que acceden ao GLLE por vez primeira.
- As materias de Lingua e Literatura do GLLE se atopan entre as máis demandadas nos programas de mobilidade nos que participan os estudantes estranxeiros acollidos pola USC. Cabe supoñer que esta demanda se manterá e mesmo se incrementará no futuro, tendo en conta a evolución e a importancia actual dos estudos de español.

En definitiva, os alumnos que acceden ao grao posúen un perfil caracterizado por un bo rendemento, e a súa elección é vocacional, pois optan voluntariamente case sempre por este título, cando a súa nota media lles podería permitir acceder a outros, na propia USC ou en calquera outra universidade.

Se nos fixamos na opinión do PDI sobre os estudantes de novo ingreso, hai que recoñecer que semella producirse un progresivo descenso no grao de satisfacción co nivel formativo que teñen os estudantes no momento de chegaren á Universidade; non obstante, a valoración do profesorado sitúase sempre por riba de 3, e no curso 2016-17 a media foi de 3,31.

1.5.- A aplicación das diferentes normativas contribúe á eficiencia nos resultados do título.

Aspectos a valorar:

- A aplicación das distintas normativas (normativa de permanencia, os sistemas de transferencia e recoñecemento de créditos, así como outras relacionadas coa avaliación, traballos fin de grao/máster, prácticas externas, ...) desenvólvense segundo o establecido nelas, tendo en conta as competencias previamente adquiridas polo estudante e as competencias a adquirir no título. Impacto delas nos resultados.

Reflexión/comentarios que xustifiquen a valoración:

As diferentes normativas, tanto as xerais da USC, como as particulares da Facultade de Filoloxía, aplicáronse de forma axeitada durante o curso 2016-17 e tiveron un impacto positivo nos resultados do título.

A continuación, enuméranse as normas aprobadas durante o curso 2016-17, que se engaden ás xa recollidas no IRA do GLLE, e que son de aplicación no curso 2017-18:

Normativa do Traballo de Fin de Grao para as titulacións de Grao en Filoloxía Clásica, Grao en Lingua e Literatura Españolas, Grao en Lingua e Literatura Galegas, Grao en Lingua e Literatura Inglesas e Grao en Linguas e Linguas e Literaturas Modernas da Universidade de Santiago de Compostela.

(http://www.usc.es/export9/sites/webinstitucional/gl/centros/filoloxia/graos/TFG/arquivos/TFG/Regulamento_TFG_Filoloxa.pdf)

Foi aprobada pola Xunta de Facultade na súa sesión de 10 de xullo de 2017 e pola Comisión de Títulos de Grao na súa sesión do 19 de xuño de 2017, previo informe positivo das comisións de grao en Filoloxía Clásica, Lingua e Literatura

Españolas, Lingua e Literatura Galegas, Lingua e Literatura Inglesas e Linguas e Literaturas Modernas. Aprobada posteriormente polo Consello de Goberno de 18 de xullo de 2017.

O documento para o IRA (apartado *Normativa de TFG e TFM*, 2º parágrafo) xa sinalaba que o Regulamento de TFG da Facultade de Filoloxía estaba sendo revisado naquel momento, co fin de adecualo ao novo regulamento da USC e que entraría en vigor a partir do curso 2017-2018, como así foi.

Regulamento das titulacións oficiais de grao e mestrado na Universidade de Santiago de Compostela, aprobado polo Consello de Goberno o 28 de xullo de 2017.

(http://www.usc.es/export9/sites/webinstitucional/gl/servizos/sxopra/descargas/2017_Normativa_Grao_Master_USC_28_xullo_Aprobado.pdf).

Este texto ten por obxecto regular a organización dos estudos de grao e de mestrado universitario e recolle nun único documento toda a normativa existente ao respecto. O regulamento inclúe información sobre os seguintes aspectos: órganos académicos das titulacións de grao e mestrado, composición e competencias das comisións de título, procedemento e criterios para a presentación de novas propostas de titulacións de grao e mestrado e de modificacións das existentes etc.

Acordo do Consello de Goberno sobre o recoñecemento de estudos realizados en réxime de intercambio.

(<https://minerva.usc.es/xmlui/handle/10347/15358>)

Aprobado polo Consello de Goberno o 3 de marzo de 2017, o acordo establece o sistema de equivalencias de cualificacións para estudos cursados consonte a sistemas educativos estranxeiros, incluíndo o recoñecemento da mención de Matrícula de Honra, o recoñecemento singular de cualificacións etc.

Instrución 1/2017 da Secretaría Xeral sobre a dispensa de asistencia a clase en determinadas circunstancias, de 27 de abril de 2017.

(<http://www.usc.es/export9/sites/webinstitucional/gl/goberno/secxeral/Instrucion-I-2017-sobre-a-dispensa-de-asistencia-a-clase-en-determinadas-circunstancias.pdf>)

Esta instrución recolle o procedemento para a solicitude de dispensa, as causas que poden motivar a solicitude, os criterios a ter en conta para conceder ou denegar a devandita solicitude etc.

Resolución pola que se publica a modificación da Normativa de avaliación do rendemento académico dos estudantes e de revisión de cualificacións, aprobada polo Consello de Goberno o 5 de abril de 2017.

(<http://www.usc.es/export9/sites/webinstitucional/gl/normativa/descargas/documentos/Resolucion-do-5-de-abril-de-2017-pola-que-se-publica-a-modificacion-da-Normativa-de-avaliacion-do-rendemento-academico.pdf>)

Esta Resolución modifica a Normativa de avaliación do rendemento académico dos estudantes e de revisión de cualificacións da Universidade de Santiago de Compostela (Consello de Goberno de 15 de xuño de 2011). A modificación afecta aos artigos referidos aos procedementos de avaliación extraordinaria:

Artigo 10. Actuación de oficio da Comisión de Oferta Docente e Innovación Educativa delegada do Consello de Goberno.

Artigo 11. Apoio titorial extraordinario.

Artigo 12. Avaliación por un tribunal.

Resolución Reitoral do 11 de outubro de 2016 pola que se establece o procedemento para a solicitude, tramitación e difusión de actividades recoñecibles como competencias transversais nas titulacións de grao

(<https://minerva.usc.es/xmlui/bitstream/handle/10347/14919/XA1204.pdf?sequence=4&isAllowed=y>)

A Resolución articula o procedemento para a tramitación das propostas recollidas no Acordo do Consello de Goberno de 2 de xullo de 2016 sobre recoñecemento de créditos nos estudos de grao ao abeiro do artigo 12.8 do Real Decreto 1393/2007, así como a resolución das mesmas e a xestión dos recoñecementos nos expedientes dos estudantes.

DIMENSIÓN 1. A XESTIÓN DO TÍTULO

CRITERIO 2. INFORMACIÓN E TRANSPARENCIA:

Estándar: A institución dispón de mecanismos para comunicar de maneira adecuada a todos os grupos de interese as características do programa e dos procesos que garanten a súa calidade.

Analizar e valorar se a información relevante sobre o título é pública e está dispoñible, en tempo e forma, para todos os axentes implicados nel (estudantes, empregadores, administracións educativas e outros grupos de interese).

2.1.- A institución publica, para todos os grupos de interese, información obxectiva, suficiente e actualizada sobre as características do título e sobre os procesos que garanten a súa calidade.

Aspectos a valorar:

- Publícase información suficiente e relevante sobre as características do programa formativo, o seu desenvolvemento e os resultados alcanzados.
- A información sobre o título é obxectiva, está actualizada e é coherente co contido da memoria verificada do título e as súas posteriores modificacións.
- Garántese un fácil acceso á información relevante do título a todos os grupos de interese.

Reflexión/comentarios que xustifiquen a valoración:

Información obxectiva, suficiente e actualizada para tódolos grupos de interese

Como complemento da información incluída no IRA do GLE, á que se remite agora, no mes de decembro de 2017 a USC modificou a aparencia da páxina web institucional. Esta modificación, ademais de corrixir algúns erros e engadir funcionalidades, posibilita que a web se poida visualizar moito mellor en dispositivos móbiles, de uso moi estendido entre o estudantado.

Valoración da información nas enquisas aos egresados

As enquisas realizadas entre os egresados a propósito da organización académica e a información recibida sobre o título obteñen resultados moi positivos en termos xerais. No que atinxe á información e ao apoio recibidos nas actividades de acollida e presentación realizadas polo centro e o título, a puntuación foi de 4 en Santiago en 2016-17, moi por riba da media da USC, 2,84.

A percepción positiva tamén se produce na satisfacción coa información obtida na web ou na propia Facultade ou o título (web propia, presentacións etc.): 3,57 e 4,14, respectivamente, moito mellores que as medias da USC, 3,44 y 3,18. Os resultados reflicten o esforzo informativo realizado pola Facultade nos últimos cursos.

Sobre este aspecto, cómpre mencionar o posible efecto beneficioso derivado das diversas accións de mellora executadas pola Facultade de Filoloxía, rematadas no curso 2014-15, co obxectivo de aumentar e optimizar a información para os usuarios na web do centro (IS 2013-14, AM-2): información en castelán e inglés da oferta do GLE para unha maior proxección internacional (IS 2013-14, AM-2.1); información homoxénea sobre o TFG na páxina principal do grao (IS 2013-14, AM-2.1).

Por outra banda, o campus de Lugo promoveu nos últimos anos accións de mellora relacionadas coa axeitada comprensión da organización do plan de estudos do título entre o alumnado (IS 2013-14, AM-4): sesión informativa sobre os TFG para os alumnos de 4º (IS 2013-14, AM-4.1); sesións informativas sobre módulos e optativas, e sobre programas de mobilidade, para alumnos de 1º e 2º (IS 2013-14, AM-4.2 y AM-4.3).

DIMENSIÓN 1. A XESTIÓN DO TÍTULO

CRITERIO 3. SISTEMA DE GARANTÍA DE CALIDADE:

Estándar: A institución dispón dun sistema interno de garantía da calidade formalmente establecido e implementado que asegura, de forma eficaz, a mellora continua da titulación.

Analizar a implantación do Sistema de Garantía de Calidade (SGC) e valorar a súa contribución á mellora continua do título.

3.1.- O SGC posúe os mecanismos necesarios para recoller a información precisa, analízala, detectar debilidades e propoñer accións de mellora, realizando o seu seguimento.

Aspectos a valorar:

- Os procedementos que permiten recoller a información de forma continua, analizar os resultados e empregalos para a toma de decisións e a mellora da calidade do título, desenvolvéronse de acordo ao establecido.
- No caso dos títulos interuniversitarios ou dos títulos que se imparten en varios centros da Universidade, as accións levadas a cabo como consecuencia da implantación do SGC están coordinadas en todos os centros participantes no programa formativo.
- Os procedementos de avaliación e mellora da calidade da ensinanza e o profesorado desenvolveuse de acordo ao establecido.
- O procedemento de suxestións e reclamacións desenvolveuse de acordo ao establecido.

Reflexión/comentarios que xustifiquen a valoración:

No IRA (vid. acta da CCC de 30 de xaneiro de 2017) explicábase de maneira detallada cales eran os mecanismos empregados para recoller a información, analízala, detectar debilidades e propoñer accións de mellora, realizando un seguimento das mesmas. Durante o curso 2016-17 todos estes mecanismos e procedementos se seguiron e desenvolveron segundo o establecido.

Tal e como estipula o SGIC, as comisións de cada un dos títulos, a Comisión de Títulos de Grao e a Comisión de Calidade do Centro levaron a cabo o seguimento do desenvolvemento e mellora do título (vid. actas correspondentes). A composición de todas as comisións mencionadas é accesible a través da web e foise actualizando puntualmente: <http://www.usc.gal/gl/centros/filoxia/calidade/index.html>.

Desde a Facultade complementouse a información recibida desde a ACMP, especialmente no que atinxe á satisfacción dos grupos de interese, e realizáronse dúas enquisas:

1. Análise do perfil de ingreso e dos procedementos para a captación de alumnado: no Plan de Melloras da Memoria de Calidade 2015-16 da Facultade de Filoloxía incluíase unha acción para a revisión e mellora desta enquisa (AM-5), que se efectuou en setembro de 2017 e se levou a cabo na súa nova versión na sesión de benvida aos estudantes de novo ingreso do curso 2017-18.
2. Análise do proceso de elaboración e defensa do TFG: no curso 2016-17 levouse a cabo unha modificación na enquisa realizada a petición da Comisión do Grao en Lingua e Literatura Inglesas (AM-4 do IRA do Grao en Lingua e Literatura Inglesas) co fin de incluír preguntas que permitan obter información sobre a escolla das modalidades cursadas.

En relación coas enquisas de satisfacción que se distribúen desde a ACMP, cómpre lembrar que a Facultade sempre procura contribuír a un aumento na participación a través de anuncios coa información sobre o proceso de avaliación en marcha e as datas en que se poden cubrir as enquisas: na pantalla informativa do vestíbulo, con letreiros en lugares visibles e tamén a través da lista de distribución de correo electrónico do profesorado, onde se anima a todo o PDI a que lembre nas clases a importancia de participar. Estas accións continuadas no tempo teñen permitido incrementar a participación nas enquisas no últimos anos, se ben cómpre seguir insistindo nelas, ata que poida considerarse polo menos equiparable ás taxas da etapa na que as enquisas eran en papel e se distribuían na aula. No curso 2016-17 a taxa de resposta foi do 36,79, un pouco por debaixo da rexistrada no curso anterior. Así mesmo, desde o curso 2015-16 o Campus Virtual da USC incorpora aulas de coordinación de cada un dos títulos, de xeito que algúns coordinadores utilizaron tamén este medio para difundir información e documentos a todo o profesorado e estudiantado implicado na docencia/discencia do título. No caso da aula de coordinación do GLE, utilízase para distintas funcións, adaptadas aos diferentes colectivos aos que se dirixe, en concreto o profesorado e o alumnado do título:

1. Estudantes

- Divulgación de avisos e novidades, a través da sección de novas «Avisos da coordinadora», en particular sobre prazos de convocatorias: enquisas de satisfacción sobre a docencia recibida, cursos de formación complementaria, solicitude de liña temática do TFG e resolucións sobre esta materia, prácticas externas, programas de mobilidade etc.
- Repositorio de documentación de interese, en particular a relacionada cos Traballos de Fin de Grao: normativa, resolucións, formularios, programas de actividades etc.

2. Profesorado

- Avisos sobre prazos e procesos en convocatorias de distinto tipo, ás veces de interese común co colectivo de estudantes.
- Documentación diversa sobre a xestión do título, en especial a que ten que ver cos procesos de acreditación e seguimento, ou sobre a xestión académica.

Ao mesmo tempo, fornece unha canle de comunicación que permite aos estudantes contactar coa coordinación do título, para resolver calquera dúbida relacionada coa información da aula ou do propio título.

No caso do GLE, que ofrece un grupo na Facultade de Humanidades no Campus de Lugo, o SGIC marco da USC garante que todos os procesos se leven a cabo de maneira coordinada, pois establece uns procesos comúns. Ademais, a Comisión do título conta cunha persoa representante do Campus de Lugo que participa no seguimento do título, achega a información referente ao seguimento do grupo do Campus de Lugo e traslada a información ao profesorado que imparte alí a docencia.

Os procedementos de avaliación, elaboración e aprobación das programacións docentes e de queixas e reclamacións desenvolvéronse consonte o establecido no SGIC e as normas correspondentes. Todas estas normas e procedementos están recollidos no IRA.

3.2.- A implantación do SGC facilita o seguimento dos títulos, a renovación da acreditación e garante a mellora continua permitindo a introdución de modificacións no título.

Aspectos a valorar:

- As accións de análise e revisión levadas a cabo desde o SGC permiten introducir modificacións para a mellora no título.
- O seguimento das melloras do título confirma que estas foron eficaces e que se conseguiron os obxectivos formulados.
- Os plans de mellora recollen as recomendacións dos diferentes informes derivados do proceso de verificación, modificación, seguimento e renovación da acreditación.

Reflexión/comentarios que xustifiquen a valoración:

A Memoria de Calidade do curso 2016-17 elaborárase ao longo do mes de abril e prevese a súa conclusión e aprobación en maio de 2018, segundo o calendario de Calidade remitido pola ACMP. A Memoria de Calidade do curso 2015-16 foi elaborada pola CCC e aprobouse na súa sesión do 7 de marzo de 2017, para o seu envío e posterior aprobación definitiva na Xunta de Facultade de 7 de marzo de 2017. Tanto as Memorias de Calidade do Centro como os Informes de Seguimento dos distintos títulos son públicos e accesibles en <http://www.usc.gal/gl/centros/filoloxia/calidade/index.html>, de xeito que todos os grupos de interese poidan acceder a esta documentación e contribuír á reflexión.

No curso 2016-17 tivo lugar o proceso de renovación da acreditación para os cinco graos do centro, os dous mestrados interuniversitarios (iMAES e MILA) e o *Máster en Estudos da Literatura e da Cultura. O Máster en Estudos Medievais Europeos. Imaxes, Textos e Contextos* xa realizara o proceso de renovación da acreditación, no que obtivo un informe favorable, en xuño 2015 (http://www.usc.es/filrom/wp-content/uploads/2014/09/ren_acr.pdf), de xeito que no curso 2016-17 só se someteu ao seguimento anual. Os dous Máster Mundus da Facultade non se teñen que acreditar, pois seguen un proceso de aprobación e seguimento diferente.

No que se refire ao proceso de renovación da acreditación, as tarefas de análise, reflexión e elaboración dos autoinformes desenvolvéronse entre novembro de 2016 e xaneiro de 2017 e nel participaron as comisións de todos os títulos da Facultade, coordinados a través da Comisión de Calidade do Centro (vid. actas da CCC de 29/11/2016 e 22/12/2016). Os autoinformes foron aprobados o 30 de xaneiro de 2017, en primeira instancia na CCC e

posteriormente na Xunta de Facultade. Os Informes Provisionais de Renovación da Acreditación, emitidos pola ACSUG (con data de 2 de xuño de 2017 os correspondentes aos graos, e de 9 de xuño de 2017 os dos mestrados), incluían unha valoración provisoria de cada un dos criterios avaliados e, eventualmente, aspectos que debían ser obxecto de elaboración dun plan de melloras e/ou recomendacións para a mellora en cada un dos citados criterios. Aqueles aspectos que se sinalaba que debían ser obxecto de elaboración dun plan de melloras eran de obrigado cumprimento, mais a CCC acordou tamén tomar en consideración as recomendacións sempre que fose posible e que non fosen obxecto dalgunha alegación. Na sesión do 26 de xuño de 2017, a CCC aprobou as alegacións e plan de melloras de todos os títulos de grao e mestrado. Os informes definitivos recibíronse con data de 28 de xullo de 2017, e todos os títulos sometidos ao proceso de renovación da acreditación obtiveron o informe favorable.

O informe final de acreditación do GLE recolle que se alcanzan os requisitos nas principais áreas avaliadas, as que se consideran básicas para a renovación do título: información e transparencia, recursos humanos, recursos materiais e servizos, resultados de aprendizaxe e indicadores de satisfacción e rendemento. A Comisión avaliadora estimou como aspectos especialmente positivos do grao os seguintes:

1. Faise unha boa análise do perfil de ingreso do título e puxéronse en marcha accións de mellora para incrementar a demanda no campus de Lugo.
2. Constatase que están dando resultados algunhas iniciativas de captación de alumnos, como as relacionadas co programa *A Ponte*.
3. Destaca a porcentaxe de estudantes recibidos de programas de mobilidade, o que enriquece a formación a todos os niveis.
4. Constatase o compromiso do Centro coa mellora da calidade, observando unha progresiva mellora na implantación do Sistema de Garantía de Calidade, que facilita o seguimento dos títulos.
5. O título está sostido por profesorado abondo e cualificado.
6. O PAS da Facultade de Filoloxía tamén se considera axeitado para as características e número de titulacións deste Centro.
7. Os recursos materiais, infraestruturas e servizos considéranse axeitados.
8. Destaca a elaboración de informes de abandono potencial para as titulacións.
9. Tanto os alumnos como os egresados recomendarían estudar este Grao na USC, o que demostra unha elevada satisfacción dos colectivos entrevistados, incluídos profesorado e empregadores.

Remítese ao IRA e ao informe de acreditación final, para unha relación exhaustiva das accións de mellora novas ou en fase de execución, procedentes dos informes de seguimento anteriores.

3.3.- O SGC implantado revisase periodicamente para analizar a súa adecuación e, se procede, establécense as melloras oportunas.

Aspectos a valorar:

- A análise e revisión do SGC, no que participan todos os grupos de interese, deriva en plans de mellora (responsables, calendario de execución, etc.).
- Todos os grupos de interese foron implicados no proceso de elaboración, implantación e seguimento das melloras do SGC.
- As evidencias do SGC manifestan a existencia dunha cultura de calidade consolidada no centro que contribúe á mellora continua.

Reflexión/comentarios que xustifiquen a valoración:

Non se realizaron modificacións do SGIC, porque se está á espera de que se complete o proceso de actualización e modificación do Regulamento de Réxime Interno da Facultade. Actualmente, a Comisión (aprobada na Xunta de Facultade de 30 de maio de 2017) está desenvolvendo os traballos de revisión, actualización e mellora do devandito documento e a previsión é que estes labores estean rematados antes da finalización do curso 2017-18.

Como consecuencia do proceso de renovación da acreditación, implantáronse dentro do criterio 3, relativo ao Sistema de Garantía de Calidade, seis novas accións de mellora: AM-02, sobre adaptación de procesos e procedementos; AM-03, sobre calendarios ordinarios das distintas Comisións; AM-04, para o incremento da participación dos estudantes nas enquisas, a través da difusión de resultados das avaliacións; AM-05, sobre enquisas de satisfacción xeral cos servizos; AM-06, sobre a posible implantación do programa Docencia; AM-07, sobre a mellora do sistema de traslado de suxestións ou queixas; e AM-8, sobre creación dun Comité Consultivo, actualmente en fase de constitución.

DIMENSIÓN 2. RECURSOS

CRITERIO 4. RECURSOS HUMANOS:

Estándar: O persoal académico e de apoio é suficiente e adecuado de acordo coas características do título e o número de estudantes.

Analizar e valorar a adecuación do persoal académico e de apoio que participa no título obxecto de avaliación.

4.1.- Persoal académico. O título conta con profesorado suficiente e a súa cualificación é a adecuada, tendo en conta as características do plan de estudos, as modalidades de impartición e as competencias que deben alcanzar os estudantes.

Aspectos a valorar:

- O profesorado que participa no título conta co nivel de cualificación (experiencia docente e investigadora) exixido para a súa impartición e é acorde coas previsións que se incluíron na memoria verificada. Revisarase especialmente o perfil do persoal académico asignado ao primeiro curso de títulos de grao, a prácticas externas e asociado ao Tralallo Fin de Grao ou Tralallo Fin de Máster.
- O profesorado é suficiente para desenvolver as funcións e atender a todos os estudantes.
- A institución ofrece oportunidades ao profesorado para actualizarse e continuar coa súa formación co obxectivo de mellorar a actividade docente.
- Participación do profesorado en programas de mobilidade.
- No seu caso, a Universidade fixo efectivos os compromisos incluídos na memoria de verificación do título relativos á contratación e mellora da cualificación docente e investigadora do profesorado.

Reflexión/comentarios que xustifiquen a valoración:

Cualificación do profesorado

Na memoria de verificación do GLE deixábase constancia de que o título dispón de persoal académico idóneo para alcanzar os obxectivos formativos previstos no seu plan de estudos. A experiencia dos anos transcorridos desde a súa implantación permite ratificar o afirmado naquel momento, á vista dalgúns indicadores de especial importancia no que atinxe ao nivel de cualificación do profesorado. Como se explicará máis polo miúdo a continuación, non só se alcanzou a taxa de catedráticos prevista na solicitude de implantación, un 25%, senón que se ten superado e alcanza xa o 26,67% en Santiago no curso 2016-17, o que demostra a excelencia docente e investigadora do PDI. Debe terse en conta, ademais, que existe un volume importante de novos acreditados, que aínda non puideron acceder a unha praza de catedrático pola paralización das convocatorias nos últimos anos, pero que se agarda que o fagan a curto ou medio prazo.

1. PDI doutor

A porcentaxe de PDI doutor que imparte docencia no título sobre o total achégase xa ao 90%: representa o 88,65% no curso 2016-17, por riba da media da USC, 86,43%. A taxa de Santiago alcanzou o 89,47% en 2016-17; no caso de Lugo, a porcentaxe foi do 85,19% no curso considerado.

2. PDI funcionario

A taxa de PDI funcionario con docencia no GLE mantense por riba do 70%, malia as restricións aplicadas nos últimos anos á taxa de reposición, en relación co obxectivo de estabilidade orzamentaria. No curso 2016-17, era do 73,05%. Respecto á media da USC, 64,75% o mesmo ano, o GLE sitúase oito puntos por riba. Por campus, as taxas non rexistran diferencias acusadas: en Santiago, o persoal funcionario representaba o 72,81% en 2016-17; e o 74,07% en Lugo.

3. Capacidade investigadora

A notable capacidade investigadora do persoal docente do título, con repercusión clara na calidade do ensino, apréciase na existencia de numerosos grupos de investigación de referencia competitiva no seu ámbito, a captación de financiamento autonómico, nacional e internacional para proxectos e, tamén, o altísimo número de sexenios. Se nos

fixamos no último curso analizado, 2016-17, a taxa de persoal docente e investigador do título con sexenios alcanza unha media do 86,89% nos dous grupos de docencia: en Santiago 88,78%, e en Lugo 79,17%. A cifra media da USC está máis de catro puntos por debaixo, no 82,34%. Neste aspecto concreto, a evolución ten sido moi positiva desde a implantación do título, cun aumento de máis de 20 puntos porcentuais desde o ano 2010-11, cando era do 62,07%. Os datos actualizados do PDI que imparte docencia no título demostran que en Santiago os 38 docentes implicados na mesma (inclúense só as categorías que poden ter experiencia investigadora recoñecida, «sexenios») acumulan 108 tramos de experiencia investigadora, o que equivale a unha media de case 3 por cada un deles (2,8). En Lugo a media é de 1,4 por profesor (36 sexenios totais por 25 docentes).

4. *Experiencia docente*

Debe salientarse a notable experiencia docente do PDI do título, pois os 39 que en Santiago poden ter experiencia docente recoñecida («quinquenios») acumulan un total de 187 tramos, o que supón unha media de 4,7 quinquenios por profesor. No caso de Lugo, os 26 incluídos no cómputo teñen en conxunto 113 tramos de experiencia docente, isto é, 4,3 quinquenios por docente. En conclusión, o GLE ten profesorado cunha media de case 25 anos de actividade docente en Santiago e máis de 20 en Lugo.

5. *Docencia de primeiro curso e TFG*

Na docencia das materias de primeiro curso interveñen profesores con ampla experiencia docente, particularmente catedráticos e titulares. Só a xeito de exemplo, pode mencionarse que no curso 2016-17 había en Santiago, entre o profesorado responsable das materias *Lingüística 1*, *Teoría e crítica literarias*, *Lingua española 2* e *Literatura española medieval*, algún catedrático. Trátase de materias moi complexas, especialmente as dúas primeiras, transversais, que requiren a intervención de varios docentes por mor da existencia de varios grupos expositivos e interactivos. A axeitada distribución de docencia en momentos determinantes para a obtención de resultados óptimos na aprendizaxe compróbase tamén nos Traballos de Fin de Grao. No mesmo curso analizado, foron tutelados por 9 catedráticos con 40 tramos de investigación e 53 de docencia, así como 13 titulares, con 34 e 64 respectivamente. A eles sumáronse 6 contratados doutores e 1 investigador posdoutoral da Xunta de Galicia.

6. *Formación e innovación docente*

A participación do PDI en cursos de formación e innovación docente non deixou de medrar desde a implantación do título. No curso 2016-17, o 24,29% do profesorado de Santiago tiña realizado algún curso, é dicir, case 5 puntos porcentuais por riba dos valores alcanzados no 2011-12. Polo contrario, este tipo de actividade alcanzou só ao 14,29% do PDI de Lugo, campo no que a evolución ten sido máis negativa.

Distribución de docencia

1. *Reparto de docencia por categorías*

A distribución da docencia é coherente co peso porcentual que corresponde ás distintas categorías docentes. No caso de Santiago, obsérvase que de 45 profesores totais o 26,67% son catedráticos (12) e asumen o 24,07% das horas docentes totais; estas cifras melloran as previsións da memoria de verificación, que calculaba un 25% de catedráticos, cunha taxa equivalente respecto á carga docente global. O 40% son titulares (18) e imparten o 44,43% das horas; neste caso, a previsión era do 60%, pero deben terse en conta dous posibles factores: por unha banda, a promoción de TU a CU; en segundo lugar, as restricións na convocatoria de concursos docentes, que limitou ou impediu o acceso de PDI con acreditación para TU a unha praza de funcionario nos anos da crise económica. Finalmente, o 20% son contratados doutores (9), que se responsabilizan do 23,40% da docencia; a memoria de verificación estimaba o 15% e a cobertura dunha porcentaxe semellante das horas de docencia. En canto ao profesorado de Lugo, o 7,41% (2) son catedráticos, co 12,09% das horas; o 62,96% (17) son titulares, co 62,75% da docencia; e o 14,81% (4) son contratados doutores, co 9,72% da carga docente.

2. *Estudantes por grupos*

Os valores medios de alumnos por grupos de docencia son axeitados e axústanse tanto ás previsións establecidas na memoria de verificación como á programación académica anual da USC. Loxicamente, e por mor das características diferentes dos grupos de Lugo e Santiago, o primeiro deles ten unha matrícula máis pequena, o que trae consigo a existencia dalgunha diferenza nas medias dos grupos de docencia expositiva e interactiva entre eles. Non obstante, en ambos casos os recursos abundan para unha axeitada atención ao alumnado.

No curso 2016-17 a media nos grupos teóricos era no GLE de 21,98 (59,93 na USC) e de 14,86 (22,62 na USC) nos interactivos, sempre por debaixo dos valores medios na universidade: en Santiago, 31,89 e 17,95; en Lugo, situábase en 8,89 e 8,48, respectivamente.

Os datos reflicten o cumprimento dos compromisos de mellora do PDI implicado na docencia, tanto na taxa de doutores como no número de alumnos por profesor, e tamén a evolución positiva da formación docente e investigadora. O cese progresivo das restricións impostas nos últimos anos para a contratación de profesorado, cando as taxas de reposición foron mesmo do 0%, pode permitir a estabilización e a promoción dos docentes, cunha mellora lóxica nos valores óptimos xa comentados.

Programa de formación e innovación docente do profesorado da USC

A USC conta cun **Programa de Formación e Innovación Docente** (<http://www.usc.es/gl/servizos/pfid/index.html>), que cada curso académico inclúe diferentes cursos distribuídos nos dous cuatrimestres. A oferta, ampla e variada, contén iniciativas relacionadas coas TIC aplicadas á docencia, estratexias de ensino-aprendizaxe, avaliación, tutoría e orientación. Xunto a esta oferta xeral de formación que depende do PFID, os centros e os departamentos poden propor e financiar outras actividades formativas.

Neste aspecto, o esforzo realizado desde a Universidade para ampliar e diversificar a oferta nos últimos anos tivo os seus froitos, cun incremento de seis puntos porcentuais na participación do PDI nos plans de formación da USC. A melloría rexistrada reflicte tamén unha meirande concienciación do persoal docente sobre a necesidade de adquirir novas destrezas docentes e tecnolóxicas para un mellor desempeño do seu labor. Se se detalla por grupos, obsérvase que o aumento na participación do PDI en cursos de formación e innovación docente chegou ata os cinco puntos no caso de Santiago, desde o 19,85% no curso 2011-12 ata o 24,29% no 2016-17. Polo contrario, en Lugo produciuse un descenso progresivo, desde o 29,63% en 2011-12 ata o 14,29% no último ano analizado. Convirá analizar as causas desta redución, se se constata que persiste esta tendencia das taxas no futuro. A Facultade de Humanidades implantou no curso 2015-16 unha acción de mellora para conseguir un mellor aproveitamento das TIC e os recursos de apoio á docencia, en particular a pizarra dixital (AM-2), cunha acción formativa dirixida ao PDI.

Os datos de satisfacción do profesorado coas actividades formativas desenvolvidas son moi positivos, con valoracións que superan sempre o 4 nunha escala comprendida entre 1 e 5: en 2016-17 a cifra alcanzou o valor de 4,35.

Pódese supoñer que a participación e satisfacción do PDI cos cursos están relacionadas co grao de satisfacción global co profesorado da titulación, que é, na opinión do colectivo de egresados, superior á media da USC. No curso 2016-17 este aspecto recibiu unha puntuación de 4, fronte ao 3,05 da USC.

No IRA incluíronse dúas accións de mellora relacionadas coa formación do PDI: a AM-6, que desenvolve un programa específico para o profesorado da Facultade de Filoloxía, co obxectivo de mellorar a súa docencia; e a AM-15, adaptada ás necesidades específicas do profesorado da Facultade de Humanidades de Lugo.

Mobilidade docente, visitantes, actividades de difusión e investigadores en formación

Campus de Santiago (Facultade de Filoloxía)

No curso 2016-17 participou en programas de **mobilidade docente** o 7,27% do profesorado do título, taxa que evidencia un crecemento progresivo deste tipo de actividade e que é a máis alta desde a súa implantación, no curso 2009-10.

1. Mobilidade do profesorado

Ao longo do curso 2016-17 tiveron lugar unhas 426 accións de mobilidade do PDI do centro (na mesma liña dos cursos anteriores: 2014-15: 425; 2015-16: 430):

- a. Investigación. A maior parte das accións realizadas gardan relación coa formación e coa investigación (asistencia a congresos, estadias de investigación etc.): 374 accións (88% aprox. do total).
- b. Docencia noutras universidades: 1 acción.
- c. Asistencia a reunións de organismos de avaliación, tribunais de teses de doutoramento etc.: arredor de 51 accións.

2. Profesores / investigadores visitantes

Durante o curso 2016-17, a Facultade acolleu a un total de 16 profesores / investigadores visitantes, procedentes de

universidades de Alemaña, Brasil, Irlanda, Italia, Polonia e Suíza, así como doutras universidades españolas (A Coruña, Granada, Murcia, Valencia e Vigo). Estes profesores desenvolveron actividades de investigación e docencia no noso centro. A maior parte destes investigadores (9 de 16) realizaron estadias superiores a un mes de duración.

3. Actividades de difusión da actividade investigadora celebradas na Facultade

Durante o curso 2016-17 celebráronse na Facultade un total de 68 eventos, que inclúen congresos e simposios (varios deles de carácter internacional e coa participación de numerosos investigadores estranxeiros), seminarios, conferencias, cursos e xornadas, algúns deles deseñados como actividades formativas para estudantes de grao e posgrao e outros dirixidos á formación continua do profesorado e do persoal investigador en formación.

4. Incorporación de persoal investigador en formación

Durante o curso 2016-17 a Facultade incorporou ao seu persoal en formación 11 novos contratados predoutorais a través dos diferentes programas de captación en convocatorias competitivas nacionais (FPU, FPI) e autonómicas (Axudas de apoio á etapa predoutoral do Plan Galego). A cifra total de persoal deste tipo adscrito ao centro durante o curso 2016-17 é de 34.

Campus de Lugo (Facultade de Humanidades)

No caso do campus de Lugo, tamén se fai perceptible a crecente participación do PDI en programas de mobilidade docente. As taxas de 2016-17 alcanzaron o 14,29%, porcentaxe moi elevada e en constante crecemento. Dada a importancia desta faceta, o campus de Lugo perfeccionou o sistema de rexistro das accións de mobilidade docente e investigadora, a través dunha acción de mellora executada no curso 2014-15 (AM-9), que pode ter influído na evolución sinalada.

4.2.- Persoal de apoio (persoal de administración e servizos, técnicos de apoio á docencia, etc.). O título conta con persoal de apoio suficiente e a súa cualificación é a adecuada, tendo en conta as características do plan de estudos.

Aspectos a valorar:

- O persoal de apoio é suficiente para desenvolver as funcións e atender a todo o persoal docente e estudantes.
- O persoal de apoio que participa no título conta co nivel de cualificación exixido e é acorde coas previsións que se incluíron na memoria verificada.
- No seu caso, a Universidade fixo efectivos os compromisos incluídos na memoria de verificación do título relativos á contratación e mellora do persoal de apoio.
- A institución ofrece oportunidades ao persoal de apoio para actualizarse e continuar coa súa formación co obxectivo de mellorar a súa labor de apoio ao proceso de ensinanza-aprendizaxe.

Reflexión/comentarios que xustifiquen a valoración:

O cadro de persoal de administración e servizos da Facultade de Filoloxía é suficiente para atender as necesidades fundamentais do centro. Non experimentou ningún cambio durante o curso 2016-17. En todo caso, a Facultade reitera a necesidade dun/dunha técnico informático/a que se encargue do mantemento do equipamento técnico, fundamentalmente informático e audiovisual, de apoio á docencia instalado nas aulas, seminarios, aulas de informática, salas de videoconferencia e laboratorios de idiomas, así como apoio técnico para a incorporación de novas tecnoloxías a usos docentes.

No que se refire aos resultados das enquisas de satisfacción, a participación descendeu moderadamente (do 64% do curso 2015-16 ao 57,7% do curso 2016-17). Polo que atinxe á satisfacción co «Posto de traballo», as valoracións mantéñense practicamente iguais en todos os ítems ou mesmo ascenden lixeiramente en «Sintome parte dun equipo de traballo». A satisfacción coa «Dirección da unidade», a «Comunicación», os «Espazos e recursos», a «Formación» e «Satisfacción global» seguen moi próximos aos valores alcanzados no curso anterior e, en xeral, á media xeral da USC. Se cadra os resultados que presentan unha baixada da puntuación máis acusada son os que teñen que ver coa «Implicación na mellora», pero haberá que esperar aos resultados vindeiros para constatar se se trata dunha baixada puntual (que, en calquera caso, non chega ao medio punto) ou se se confirma unha tendencia descendente.

Polo que se refire á participación do PAS en actividades formativas, cómpre sinalar que as tres persoas máis directamente implicadas nas cuestións de Calidade realizaron o curso «Manexo da aplicación de axuda ao sistema de xestión (AASX)», dando así cumprimento a unha das tarefas incluídas na AM-9 do Plan de Melloras da Memoria de

Calidade 2015-2016.

A asistencia do PAS da Facultade de Humanidades a cursos de formación é necesaria para axudar á mellora da xestión do centro no que prestan os seus servizos. A porcentaxe de PAS que realizou algún curso de formación organizado pola Universidade no Campus de Lugo foi do 50%, unha porcentaxe inferior ás dos últimos cursos académicos. Neste caso, a satisfacción global da totalidade do PAS da USC coas actividades formativas realizadas foi de 3,99. En relación ao grao de satisfacción do PAS de Lugo co traballo desenvolvido, resulta moi elevado no desempeño do seu traballo (4,00). A taxa de resposta foi de 33,3%; aínda que se trata dun valor aceptable, é sensiblemente inferior á dos cursos anteriores.

O IRA incluíu tamén accións de mellora específicas para o persoal de administración e servizos: a AM-7, con cursos sobre calidade e uso instrumental do inglés en Santiago; e a AM-16, sobre seguimento da calidade para o PAS de Lugo.

DIMENSIÓN 2. RECURSOS

CRITERIO 5. RECURSOS MATERIAIS E SERVIZOS:

Estándar: Os recursos materiais e servizos postos a disposición do desenvolvemento do título son os adecuados en función da natureza, modalidade do título, número de estudantes matriculados e competencias a adquirir.

Analizar e valorar se os recursos materiais e servizos postos a disposición dos estudantes son os adecuados ás necesidades do título.

5.1.- Os recursos materiais, infraestruturas e servizos postos a disposición dos estudantes e o profesorado son suficientes e adecuados ás características do plan de estudos, ás modalidades de impartición e ás competencias que deben alcanzar os estudantes.

Aspectos a valorar:

- As infraestruturas destinadas ao proceso formativo son as adecuadas en función da natureza e modalidade do título. Prestarase especial atención á dispoñibilidade de aulas, salas de estudo, aulas de informática e recursos informáticos, laboratorios, salas de reunións, biblioteca, ...
- Os recursos materiais, postos a disposición dos estudantes, son os adecuados en función da natureza e modalidade do título e as competencias a adquirir por eles y coinciden coas previsións que se incluíron na memoria de verificación. Prestarase especial atención á dispoñibilidade de equipamento e material científico, técnico, asistenciais e artístico, (dependendo da tipoloxía de ensinanza), ...
- Aplicación das normativas de accesibilidade universal e deseño para todos, seguridade, saúde e medio ambiente e coñecemento delas polos axentes implicados.
- Os fondos bibliográficos, recursos documentais,... son suficientes e están actualizados.
- No seu caso, a Universidade fixo efectivos os compromisos incluídos na memoria de verificación do título relativos á creación, posta en marcha ou utilización de novas infraestruturas ou servizos externos á Universidade.
- Os servizos de orientación académica (selección de materias, problemas de aprendizaxe, necesidades especiais, aloxamento,...) e orientación profesional postos a disposición dos estudantes son apropiados para dirixilos e orientalos nestes temas.
- Os servizos de atención ao estudante (documentación, informes de cualificacións, actas, certificados académicos, tramitación de solicitudes de validacións ou de traslado,..) postos á súa disposición son apropiados para dirixilos e orientalos nestes temas.
- Os programas de acollida e apoio ao estudante orientano no funcionamento da institución.
- Tendo en conta as diferentes modalidades de impartición do título, analízase e revísase o grao de adecuación, para a consecución das competencias por parte dos estudantes, das infraestruturas tecnolóxicas e servizos tanto no centro responsable do título como, no seu caso, en centros externos (centros de prácticas, empresas, centros asociados, etc.).
- No caso de que o título contemple a realización de prácticas externas, as instalacións onde se realizan son adecuadas para a adquisición das competencias.

Reflexión/comentarios que xustifiquen a valoración:

Ofrécense a continuación datos referidos ás actuacións e melloras na Facultade de Filoloxía correspondentes ao curso 2016-17, que complementan ou actualizan a información que preparamos para o IRA do GLLLE o curso pasado, á que remitimos para datos sobre espazos, biblioteca, melloras nos equipamentos e infraestruturas docentes, campus virtual, accesibilidade e prevención de riscos e servizos de orientación e atención ao estudantado.

Biblioteca: os datos correspondentes ao ano 2017 son os seguintes, segundo a información proporcionada pola dirección da Biblioteca da Facultade:

- Títulos de monografías ingresadas en 2017: 2.083
- Total títulos de monografías en papel a 31/12/2017: 161.349
- Total de volumes de monografías en papel a 31/12/2017: 200.259
- Total títulos de publicacións periódicas en papel: 2.731
- Títulos de publicacións periódicas en papel en curso de recepción: 417

Títulos de publicacións periódicas ingresadas: 398

Total documentos catalogados en 2017: 3.606 (1.804 monografías, 8 publicacións periódicas, 1.794 analíticas de monografías e de publicacións periódicas)

Volumes prestados no centro (2016): 53.998

Melloras no equipamento e infraestruturas

Durante o curso 2016-17 continuouse coa política que vén desenvolvendo a Facultade nos últimos anos de mellora constante das súas infraestruturas e do seu equipamento para a docencia. As melloras máis significativas do curso obxecto de informe son as seguintes:

Renovación de equipamento informático: ordenadores e canóns en aulas e seminarios de docencia; sistema de amplificación de aulas; novos sistemas de proxección para o Salón de Graos e o Salón de Actos; substitución dos auriculares da aula de informática de docencia (D02).

Acondicionamento dos espazos docentes: eliminación dos armarios nas aulas pequenas; vernizado das tarimas e pintura das portas das aulas; instalación de enchufes nas dúas primeiras bancadas das aulas e nos seminarios.

Adquisición de mobiliario: bancadas corredores; cadeiras despachos.

Mellora dos fondos bibliográficos da biblioteca da Facultade (6.000 € do orzamento descentralizado do ano 2017).

Tamén se realizaron melloras no equipamento e nos espazos da Facultade de Humanidades de Lugo dedicados á docencia:

Substitución de equipos informáticos y material audiovisual en varias aulas, e instalación e actualización do software necesario para cubrir as necesidades docentes do profesorado, co fin de mellorar os medios utilizados para a dispensa das clases.

Dotación dunha pizarra para o Laboratorio de Idiomas.

Cambio de luminarias led para aforro enerxético.

Substitución de equipos informáticos obsoletos para o profesorado e PAS.

Co obxectivo de que os recursos materiais existentes nos espazos da Facultade dedicados á docencia sexan adecuados para un bo desenvolvemento da actividade docente, seguirase traballando nesta liña mediante a renovación do equipamento informático das aulas e seminarios de docencia.

Realización de obras de reparación para solucionar os problemas de humidade e filtracións que causaron un importante deterioro das instalacións da Facultade.

Servizos propios da Facultade de Filoloxía de orientación e atención ao estudantado

Durante o curso 2016-17, a Facultade aprobou un **Plan de Acción Titorial (PAT)**, que formalizou así a política activa de orientación e atención ao estudantado que viña desenvolvendo dende hai anos por medio de accións a distintos niveis e que constituían, na práctica, un Plan de Acción Titorial. O deseño e posta en marcha do PAT foron acordados pola CCC na súa reunión de 29/11/2016 (Acción de Mellora nº 3 da Memoria de Calidade do Centro do curso 2015-16; data de finalización prevista: 31/07/2017). O PAT foi aprobado pola CCC o 07/03/2017 e posteriormente pola Xunta de Facultade o 07/03/2017.

A continuación ofrécese un resumo das actividades incluídas no PAT durante o curso 2016-17:

Actividades de información e divulgación da oferta docente da Facultade:

1. *Participación do PDI da Facultade en distintas actividades do programa A Ponte entre o ensino medio e a USC.* Datos extraídos da **Memoria A Ponte entre o ensino medio e a USC 2016-2017** (http://www.usc.es/export9/sites/webinstitucional/gl/perfis/futuros/aponte/descargas/memoria_aponte_2016-17.pdf).

Charlas temáticas nos centros de ensino medio de Galicia.

Encontros na USC 2016-17. Os días 7, 8 e 9 febreiro de 2017 celebráronse os Encontros da USC no Campus de Santiago de Compostela, nos que participaron un total de 4.140 estudantes de 70 centros de ensino secundario de toda Galicia. Con esta iniciativa os estudantes de ensino medio poden recibir información sobre os estudos nos que están máis interesados (contidos, saídas profesionais etc.) e visitar o centro onde queren estudar. Visitaron a Facultade de Filoloxía un total de 335 estudantes, que foron recibidos polos responsables do centro, os coordinadores dos títulos de grao e mencións, ademais da alumna titora.

2. *Participación nas XXV Xornadas de Orientación Universitaria e Profesional* organizadas polo Servizo Municipal de Educación do Concello da Coruña (presentación da oferta académica da Facultade a estudantes de ensino medio). 06/04/2017. Profa. Patricia Fra López.

3. *Distribución de material impreso sobre a oferta académica da Facultade* (trípticos e marcapáxinas) en todos os centros de ensino secundario, públicos e privados, de Galicia (primeira semana de maio de 2017).

Actividades de acollida e orientación a estudantes propios:

1. Sesión de benvida aos *estudantes de novo ingreso* (12/09/2016).

2. Xornada informativa sobre a *oferta de módulos complementarios e optativos* para o seguinte curso dirixida a estudantes de primeiro e segundo cursos (24/04/2017).

3. Sesión informativa sobre o *TFG* para estudantes de cuarto curso (14/09/2016).

4. Sesións informativas sobre as convocatorias de *programas de mobilidade* de estudantes (en colaboración co persoal do Servizo de Relacións Exteriores da USC) e sobre o procedemento de asignación de prazas do programa Erasmus, dirixidas a estudantes de segundo e terceiro cursos (30/11/2016 e 14/12/2016).

5. Xornada informativa sobre a *oferta de estudos de mestrado* da Facultade para o seguinte ano dirixida a estudantes de cuarto curso (24/04/2017).

6. Sesión informativa sobre o programa de *prácticas externas* para os estudantes dos títulos de grao da Facultade (15/09/2016).

Actividades de acollida e orientación a estudantes alleos

Actos de recepción dos estudantes procedentes da República Popular de China ao inicio de cada cuadrimestre (VR de Internacionalización e membros do equipo decanal) (14/09/2016 e 01/02/2017).

DIMENSIÓN 3. RESULTADOS

CRITERIO 6. RESULTADOS DE APRENDIZAXE:

Estándar: Os resultados de aprendizaxe alcanzados polos titulados son coherentes co perfil de egreso e correspóndense co nivel do MECES da titulación.

Analizar os resultados de aprendizaxe alcanzados polos estudantes e se son coherentes co perfil de egreso e se corresponden co nivel do MECES do título.

6.1.- Os estudantes ao finalizar o proceso formativo adquiriron as competencias previstas para o título.

Aspectos a valorar:

- O desenvolvemento das actividades académicas, metodoloxías docentes, sistemas de avaliación e cualificación contribúen á consecución e valoración dos resultados de aprendizaxe previstos.
- Os resultados de aprendizaxe alcanzados satisfán os obxectivos do programa formativo e adecúanse ao nivel MECES.
- Os resultados de aprendizaxe téñense en conta para a revisión e mellora do plan de estudos.

Reflexión/comentarios que xustifiquen a valoración:

O seguimento permanente do título e os datos dispoñibles desde a súa implantación evidencian que o GLE pon a disposición dos seus estudantes un proceso formativo que culmina coa adquisición das competencias previstas na memoria de verificación. O cumprimento de obxectivos de aprendizaxe é consecuencia do conxunto configurado polas actividades académicas, as metodoloxías docentes aplicadas, os sistemas de avaliación e cualificación. Os resultados obtidos nos anos analizados demostran non só o rigoroso cumprimento do programa formativo, senón tamén unha estrita adecuación ao nivel MECES. Por outra banda, a análise da información obtida nos distintos cursos ten permitido implementar as medidas de mellora necesarias no plan de estudos, o que redonda nunha maior eficiencia do título.

Resultados nas materias de primeiro curso

Campus de Santiago

A análise dos resultados de aprendizaxe dos estudantes en Santiago demostra que as taxas máis elevadas de suspensos e non presentados se rexistran no primeiro curso, e é posible que estean relacionadas coas de abandono, relativamente importantes nese nivel (véxase 6.2). Cómpre ter en conta, non obstante, que as taxas máis baixas do primeiro curso constitúen un feito habitual, debido a factores como o cambio de ciclo, o necesario proceso de adaptación do alumnado a un novo sistema de estudo etc. Agás algunha excepción, non parece que poida vencellarse o fracaso a ningunha materia en particular. Malia existiren algunhas que na serie histórica do GLE parecen implicar un maior grao de dificultade para os alumnos, non se pode deducir a existencia de problemas nin tampouco a necesidade de intervención ningunha. As que destacan no último curso son *Lingua latina 1*, cun 33,33% de suspensos en 2016-17; *Lingua inglesa 2*, cun 36,59%; *Lingua galega 2*, cun 31,58%. Nalgunha materia illada, en cursos específicos, as porcentaxes de suspensos ou non presentados son elevadas, como sucede en *Literatura española: Ilustración e Romanticismo*, cun 35,85% de suspensos, pero non se pode falar dunha tendencia nin dun problema persistente.

Se nos fixamos nas taxas de rendemento, que se analizan no apartado 7.1 para o conxunto do título, atopamos en Santiago algunhas materias con índices moi baixos, arredor do 30%. No curso 2016-17, é o caso de *Lingua francesa 4* (25%) ou *Xéneros literarios italianos: lírica* (33,33%); xa en cursos máis avanzados, *Introdución á gramática francesa* (28,57%) e *Lingua inglesa 3* (25%). Con todo, a variación nas materias con rendementos baixos nos distintos cursos evidencia que non existe un problema permanente en ningunha delas que aconselle unha posible intervención.

Campus de Lugo

No caso do campus de Lugo tamén resulta complicado establecer comportamentos constantes nos resultados por materias, porque os maiores índices de suspensos e non presentados non coinciden nas mesmas disciplinas en cursos sucesivos. Como ocorrera en cursos anteriores en Santiago pero non no último analizado, as materias máis

afectadas foron as de primeiro, un curso no que a presenza de estudantes que non elixiron o GLE como primeira opción pode influír e, ademais, favorecer o abandono. No grupo de Lugo destaca o caso da materia *Introdución á historia da literatura española*, cun 38,89% de suspensos, e *Literatura española medieval: desde as súas orixes ata o século XIV*, cun 42,11%. Como se adiantaba, non semella posible detectar problemas de aprendizaxe específicos en materias concretas, senón a variación de resultados esperable en calquera grao, cuxos estudantes son sempre heteroxéneos.

Resultados do TFG

Os resultados do TFG reflicten a idoneidade do proceso de aprendizaxe, con taxas de superación da materia moi elevadas. A taxa de rendemento desta disciplina foi en Santiago do 58,06% no curso 2016-17, a mesma que a taxa de avaliación; a taxa de éxito acadou o 100%. No caso de Lugo a taxa de rendemento aínda foi máis elevada: o 62,5%, coincidente coa taxa de avaliación; a de éxito chegou ao 100%.

Só cómpre sinalar a existencia de índices de «non presentados» un pouco elevados en Santiago: o 22,58% no 2016-17. A taxa de renuncias foi do 19,35%. Obsérvase unha progresiva tendencia á baixa na porcentaxe de «non presentados»; se se confirma nos cursos seguintes, a taxa chegaría a niveis aceptables, pero, no caso contrario, habería que analizar se a carga de traballo é a axeitada ao longo do grao, e especialmente no último curso, ou limita as posibilidades de que os alumnos conclúan con éxito en 4º a materia do TFG. En calquera caso, debe terse en conta que a normativa de permanencia impide aos alumnos presentar o TFG no caso de que teñan pendente algunha outra materia do plan de estudos. En Lugo o índice situouse no 12,50%; a taxa de renuncias foi do 25%.

No curso 2016-17, foron defendidos no grupo de Santiago 37 TFG, con resultados que confirman a adquisición das competencias descritas na memoria de verificación do título: non houbo ningún suspenso, o 3,23% foi cualificado cun aprobado, o 22,58% cun notable, o 20,97% cun sobresaliente e o 4,84% cunha matrícula de honra. Tamén en Lugo se pode confirmar que os alumnos demostran ter adquirido as destrezas previstas, á vista dos resultados da avaliación dos 5 TFG que foron defendidos o curso pasado: obtiveron un aprobado o 25% dos alumnos, un notable o 12,5%, un sobresaliente o 12,5% e unha matrícula de honra o 12,5% (véxanse os documentos E24: Listado TFG Santiago e Listado TFG Lugo, na lista de evidencias do criterio 6, que contén o título, a cualificación e o titor de cada traballo).

Cómpre lembrar que a Facultade de Filoloxía elaborou un protocolo de actuación para os membros dos tribunais de TFG, debido á complexidade administrativa e académica dos procesos de elaboración e defensa, dentro da acción de mellora AM-6, executada no curso 2014-15. Esta iniciativa seguirá a ter un efecto positivo no proceso e os seus resultados.

Valoración do programa formativo

As enquisas de satisfacción do alumnado coa docencia recibida demostran a idoneidade da actividade académica desenvolvida, e tamén o cumprimento dos obxectivos do programa formativo, como se explica no apartado 7.2. Son interesantes algúns aspectos concretos vencellados á aprendizaxe prevista e conseguida polos alumnos no curso 2016-17:

1. Os estudantes puntúan cun 4,35 (4,33 en Santiago e 4,46 en Lugo) o *cumprimento do programa da materia e o plan de traballo* previsto.
2. A motivación da *participación crítica e activa dos estudantes* no desenvolvemento da clase obtén un 4,08 (4,02 en Santiago e 4,38 en Lugo).
3. Un 3,96 (3,89 y 4,31, respectivamente) é a puntuación asignada ao *desenvolvemento da capacidade do alumno para transmitir información, ideas, problemas e solucións na materia*.
4. Á pregunta de se o profesor propón actividades para favorecer a *aprendizaxe autónoma do alumno*, este outorga unha puntuación de 3,98 (3,91 en Santiago e 4,35 en Lugo).
5. Valórase cun 4,06 (4,02 en Santiago e 4,27 en Lugo) a *boa organización das clases e a explicación clara para facilitar a comprensión da materia*.
6. A *capacidade do profesor para resolver as dúbidas formuladas polos alumnos* puntúase con 4,42 (4,38 e 4,64, respectivamente).

Tamén son óptimos os indicadores de resultados, que se analizan de xeito pormenorizado no apartado 7.1. En termos xerais, as cifras sitúanse nos valores establecidos na memoria de verificación e mesmo melloran as previsións, como sucede coa taxa de graduación, a duración media ata a titulación ou a eficiencia dos estudantes. Ademais, en moitos dos aspectos avaliados, os resultados do GLE son mellores que a media da USC. Unicamente as taxas de abandono no primeiro ano presentan valores merecedores de análises e accións de mellora, pois, ademais de seren moi elevadas, presentan unha clara evolución crecente que debe ser contrarrestada; neste sentido, cómpre recordar que

se atopa en execución unha acción de mellora que ten como obxectivo a diminución desas taxas (IS 2014-15, AM-4). Por outra banda, como consecuencia do proceso de renovación da acreditación, incluíuse no IRA unha nova acción de mellora (AM-8), destinada a analizar as causas das baixas taxas de rendemento dalgunhas materias do GLE; o informe xa foi realizado, con datos de toda a serie histórica ata o curso 2016-17, e permitiu comprobar que o problema non afecta a materias concretas, pois son diferentes en cada curso, así como reflexionar para buscar solucións no caso das que presentan unha taxa inferior ao 50%.

DIMENSIÓN 3. RESULTADOS

CRITERIO 7. INDICADORES DE SATISFACCIÓN E RENDEMENTO:

Estándar: Os resultados dos indicadores do programa formativo son congruentes co deseño, a xestión e os recursos postos a disposición do título e satisfán as demandas sociais da súa contorna.

Analizar os principais datos e resultados do título e valorar a evolución dun núcleo de indicadores mínimo. Comprobar se os resultados se adecúan ás previsións e características do título.

7.1.- Os principais datos e indicadores do título evolucionan favorablemente de acordo coas características do título.

Aspectos a valorar:

- Indicadores de demanda.
- Indicadores de resultados.
- Os indicadores téñense en conta para a mellora e revisión do plan de estudos.

Reflexión/comentarios que xustifiquen a valoración:

1. Demanda

Como se explicaba no apartado 1.1, a memoria de verificación do título contemplaba unha demanda de 30 alumnos en 2009-10 e 2010-11, 35 en 2011-12 e 40 en 2012-13 e 2013-14. O número de alumnos matriculados no GLE non só acadou desde o principio as expectativas iniciais, senón que mesmo as superou en todos os cursos académicos. As cifras demostran o atractivo da formación ofrecida e o éxito de implantación do título: a matrícula de novo ingreso foi de 92 alumnos en 2010-11, 76 en 2011-12, 72 en 2012-13, 72 en 2013-14, 74 en 2014-15, 68 en 2015-16 e 65 en 2016-17. A significativa demanda de prazas obrigou a fixar un límite de 50 prazas en Santiago e 25 en Lugo desde o curso 2011-12 e ata o curso 2016-17 (incluído). Malia que no grupo de Lugo non se cobren todas as prazas como sucede en Santiago, por mor das peculiaridades daquel campus, apréciase unha demanda consolidada. Cómpre sinalar que a Xunta de Galicia decidiu que, xa desde este curso 2017-18, o grupo de Lugo ten que ofertar 45 prazas (mínimo para os que a Administración galega considera «campus periféricos»), unha cifra inalcanzable, tal e como mostra a serie histórica de demanda do título en Lugo.

A evolución positiva rexistrada en Lugo nos cursos pasados foi consecuencia da aplicación de diferentes accións de mellora encamiñadas a aumentar a captación de alumnado na Facultade de Humanidades (AM1): distribución de material informativo nos centros de ensino secundario de Galicia (AM-1.1); entrevistas con orientadores dos centros e charlas diante de alumnos de Bacharelato (AM-1.2); difusión e publicidade de actividades en redes sociais e medios de comunicación (AM-1.3); participación do PDI do centro nas charlas do programa *A Ponte* (AM-1.4); visitas de estudantes de ensino medio á Facultade de Humanidades (AM-1.5); designación dun coordinador do programa *A Ponte* en Lugo (AM-1.6); colaboración institucional nas políticas de captación do alumnado (AM-1.7). Estas accións de mellora tiveron continuidade no último curso 2016-17.

O IRA incluíu a acción de mellora AM-11, para estimular a captación de alumnado. Porén, con posterioridade ao proceso de renovación da acreditación, a Xunta de Galicia anunciou a desaparición progresiva do grupo de Lugo, polo que este tipo de iniciativas xa non terán continuidade no futuro.

2. Resultados

O apartado correspondente da memoria de verificación do título establece os indicadores que a titulación e a USC utilizan para valorar o progreso e os resultados da aprendizaxe. Ademais, o SGIC da Facultade de Filoloxía desenvolve estes aspectos no documento PC11 (avaliación da aprendizaxe) e procedementos asociados, e tamén respecto ás directrices 9 e 10 do programa FIDES-AUDIT.

– *Taxa de rendemento* (créditos superados con respecto aos matriculados). Na memoria de verificación o obxectivo fixado era do 77%, e os datos relativos á serie histórica amosan que todos os cursos se mantivo por riba desa porcentaxe, agás en 2014-15 e 2015-16, nos que foi lixeiramente máis baixa, aínda que nunca inferior ao 70%. No curso 2016-17 recuperou os valores previstos: 76,30%. É dicir, o GLE ten na actualidade unha taxa de rendemento lixeiramente inferior á establecida na memoria de verificación: débese vivir a súa posible evolución, pero non se desvía moito do previsto, polo que non parece representar un problema. Malia que o proceso de mellora resulta

evidente, no informe de renovación da acreditación do título propúxose unha nova acción de mellora (IRA, AM-8), para analizar a situación e, se for necesario, propor posibles intervencións.

– *Taxa de éxito* (créditos superados con respecto aos presentados). Do mesmo tipo son as conclusións que se tiran deste concepto. En 2016-17 a taxa foi do 87,19%, un valor semellante á media da USC, que se sitúa no 87,35%. Na serie histórica, convértese nun dos mellores resultados, tras os acadados nos cursos 2011-12 e 2012-13, cando estivo próxima ao 90%.

– *Taxa de avaliación* (créditos presentados con respecto a los matriculados). No último curso analizado, a taxa, un 87,52%, foi positiva, malia situarse dous puntos por debaixo da media da Universidade. Os bos resultados só foron superados pola taxa dos cursos 2012-13 e 2013-14.

– *Taxa de graduación*. Os primeiros datos desde a implantación do título rexistráronse no curso 2012-13, de tal xeito que só é posible apreciar a evolución nun período de catro anos, e a serie histórica evidencia fluctuacións, polo que non é posible falar aínda de tendencias consolidadas. A memoria de verificación establecía unha taxa de graduación do 60%, que o GLE non alcanzou no curso 2016-17, cando ficou no 44,62%, 12 puntos porcentuais por debaixo da media da USC, situada no 56,83%. A serie histórica reflicte valores do 50% en 2013-14, do 36,90% en 2014-15, do 67,69% en 2015-16 e de 44,62% en 2016-17. A pesar de non existir datos concluíntes por mor da limitada perspectiva temporal, os resultados non son positivos e deben ser vixiados e corrixidos. É posible que haxa que os relacionar coa porcentaxe importante de «non presentados» da materia do traballo fin de grao, antes comentada. Para mellorar os resultados neste aspecto, relacionado coas taxas de rendemento do TFG, neste informe de seguimento inclúese a AM-2, que pretende un coñecemento máis fondo dos problemas que afectan aos estudantes, en particular os de 4º, a través da coordinación dese curso.

– *Duración media dos estudos*. Nos últimos anos medrou a media de anos que os estudantes tardan en superar todos os créditos correspondentes ao plan de estudos, o que resulta coherente coa análise anterior da taxa de graduación. Non obstante, neste caso as cifras son razoables, pois mesmo en 2016-17, o ano coa media máis alta, esta foi de 4,82 anos, por debaixo da media da USC, 4,97 no último curso analizado.

– *Eficiencia dos titulados*. A taxa de eficiencia é moi elevada e supera as expectativas iniciais, pois alcanzou o 87,83% no curso 2016-17; se ben se constata un progresivo descenso nos últimos anos, débese notar que a taxa fixada na memoria de verificación, moi ambiciosa xa, situábase no 85%.

– *Taxa de abandono durante o primeiro curso*. No informe de seguimento do curso 2014-15 propuxéronse accións de mellora para dar a volta á tendencia ao aumento desta taxa, en particular a AM-4. Malia que este tipo de accións necesitan un percorrido de varios anos antes de que poidamos extraer conclusións fiables sobre a súa eficacia, ata o momento non semellan ter modificado a situación: no curso 2016-17, a taxa situouse no 25%, de tal xeito que case duplica a media na USC, o 14,48%. O problema localízase no grupo de Santiago, cunha porcentaxe do 28,26%, que en Lugo se reduce ata o 10%. Neste informe de seguimento inclúese a AM-2, relativa a este asunto, que pretende coñecer e evitar as causas do abandono, aumentando a comunicación cos estudantes, a través dos coordinadores de curso, especialmente o de 1º.

– *Taxa de abandono RD 1393/2007*. Aínda que nos últimos anos se corrixiron lixeiramente as elevadas taxas dos primeiros anos, o certo é que seguen a ser elevadas: en 2016-17 alcanzaron a porcentaxe do 27,69%, cinco puntos máis que na USC (30,19% en Santiago e 16,67% en Lugo). A taxa de abandono que se recollía na memoria de verificación era do 20%, polo que haberá que arbitrar mecanismos que permitan reducir os valores actuais.

En resumo, as taxas de rendemento, éxito e avaliación sitúanse en valores medios/altos en todos os cursos analizados e nos dous centros nos que se imparte o título; poñen de manifesto, polo tanto, un grao de eficacia medio/alto do alumnado e da institución no que atinxe á actividade académica. O cambio metodolóxico que no seu momento supuxo a xeneralización do novo sistema de ensino-aprendizaxe, tanto para os estudantes como para o profesorado, semella terse fornecido xa e podería explicar os bos resultados obtidos. As medidas implementadas a propósito das elevadas taxas de abandono, e as que se poidan acometer no futuro tamén sobre as taxas de graduación, poden corrixir as desviacións detectadas nos resultados do GLE.

3. Revisión e mellora

Existen numerosas evidencias de que os resultados obtidos son analizados e contribúen á implantación de estratexias e accións de mellora. En primeiro lugar, e no que respecta á demanda e aos datos de matriculación, cómpre mencionar a iniciativa que trouxo consigo o límite de prazas desde o curso 2011-12, nun intento de preservar a calidade docente, ou as diversas accións de mellora (citadas nas distintas memorias de seguimento, recompiladas no apartado 3.2 e relacionadas ao final do IRA) encamiñadas a incrementar a demanda no campus de Lugo. As taxas de rendemento, éxito e avaliación sitúanse un pouco por debaixo da media da USC, pero presentan niveis aceptables. A elevada taxa de abandono rexistrada no título requiriu a implantación de medidas que reduzan os niveis actuais; se ben pode estar relacionada co caso de alumnos que non elixiron estes estudos como primeira opción, é necesario seguir coas accións de mellora iniciadas nos cursos anteriores para revertir a tendencia. A taxa de graduación do curso 2016-17 tampouco foi positiva, polo que cómpre facer un seguimento especial dela nos vindeiros informes.

Cómpre salientar as iniciativas postas en marcha xa no curso 2014-15, con continuidade no plan de melloras actual, que se presentaron no autoinforme para a renovación da acreditación, para identificar as causas das elevadas taxas de abandono do GLE, como acción imprescindible para chegar a diminuílas (AM-4). Con este obxectivo, iniciouse o proceso de delimitación das razóns do abandono, obtendo información dos propios estudantes e tomando en consideración as porcentaxes existentes noutros títulos da USC e noutras universidades (AM-4.1); a partir da tarefa anterior, estanse buscando estratexias derivadas das reflexións realizadas, coa fin de mellorar as actuais taxas de abandono da titulación (AM-4.2).

7.2.- Os índices de satisfacción dos estudantes, do profesorado, dos egresados e doutros grupos de interese son adecuados.

Aspectos a valorar:

- Indicadores de satisfacción co persoal académico, persoal de apoio, recursos, prácticas externas, proceso formativo, mobilidade, etc.
- Os indicadores de satisfacción téñense en conta para a mellora e revisión do plan de estudos.

Reflexión/comentarios que xustifiquen a valoración:

Dun modo xeral, pódese afirmar que os indicadores de satisfacción son positivos en todos os colectivos analizados, e moi particularmente no de estudantes e profesores. En todos os casos, a valoración supera as medias da USC, tamén no que respecta ás taxas de participación nas enquisas.

1. Estudantes do GLE

A satisfacción do alumnado coa docencia recibida é a expresión máis evidente dos bos resultados do título nos anos transcorridos desde a súa implantación. No último curso avaliado, 2016-17, os aspectos peor valorados sitúanse a centésimas dun 4, pero son moitos os ítems que superan esta puntuación. Os mellor valorados polos alumnos foron a resolución das dúbidas formuladas ao profesor (4,42), así como a axeitada explicación da programación e os criterios de avaliación ao comezo da actividade docente (4,40). A continuación figuran o cumprimento do programa e o plan de traballo previstos (4,35), a actitude receptiva dos docentes e a súa facilidade de comunicación cos estudantes (4,33) e tamén a utilidade da axuda recibida en titorías (4,29), o que demostra un axeitado seguimento da súa marcha tamén fóra da aula. En termos de valoración global da satisfacción dos estudantes, os resultados seguen a ser óptimos, cunha puntuación media de 4,15.

2. Estudantes matriculados no TFG

A Facultade de Filoxía realiza enquisas de satisfacción dos estudantes co Traballo Fin de Grao desde o curso 2013-14. Malia que a participación aínda non é óptima e se debe incrementar, os seus resultados son unha evidencia máis do cumprimento das previsións da aprendizaxe no GLE. No curso 2016-17 contestaron á enquisa algo máis do 54% dos 37 alumnos que defenderon o seu traballo nas oportunidades de xullo e setembro de 2017 (na de febreiro non houbo ningunha defensa). Cómpre salientar que na primeira delas participou o 80% dos estudantes, un total de 16. Dos 20 alumnos que cubriron a enquisa, o 55% cursaba a modalidade *Minor* e o 45% o *Mayor Plus*. No que atinxe ao módulo complementario, o 19% cursaba *Linguas e Comunicación. Aplicacións*; o 14%, os de *Introdución á Lingua e Literatura Galegas e Lingüística e Procesamento das Linguas. Aplicacións*, en ambos os dous casos; o 10%, os de *Estudos Ingleses I, Lingua e Literatura Francesas I, Básico de Lingua e Literatura Italianas e Os Estudos Literarios na Actualidade*, nos catro casos. Finalmente, os módulos optativos coa taxa máis alta de estudantes eran os de *Lingüística e Procesamento das Linguas. Aplicacións e Estudos Ingleses II*, co 24 e o 14%, respectivamente.

Reparto de horas

O cálculo da memoria do título adxudicaba ao TFG un valor de 12 créditos ECTS, isto é, unha dedicación de 300 horas totais. No curso 2016-17, dos 20 estudantes que responderon á enquisa, 11 (o 55%) consideraron que a carga asignada era correcta, e 9 (45%) dixeron que non o era, pois tiveron que utilizar máis horas. Curiosamente, esta posible falta de axuste non se fai evidente cando se analizan os resultados obtidos en cada unha das diferentes tarefas, nas que, polo menos, o 75% dos estudantes afirma que o cálculo é axeitado, pero a taxa chega ao 85% ou o 90% nalgúns ítems. As 8 horas previstas nas sesións de traballo co titor son correctas para o 90%; as 90 horas para lecturas, no 70%; as 1,5 horas de preparación da exposición oral, no 70%; as 0,5 horas da exposición oral, no 85%; e as 200 horas de traballo autónomo, no 85%.

Actividades formativas

Entre as posibles actividades formativas presenciais interesantes para elaborar o TFG, os alumnos demandan maioritariamente as relacionadas coa presentación formal (citas, referencias bibliográficas, formatos...), como apuntan 16 dos 20 participantes (32%) na enquisa do curso 2016-17. A continuación figuran a xestión de recursos bibliográficos (21%), a redacción de documentos e as técnicas de exposición oral (18% nos dous casos). Para dar resposta a esta demanda de formación, nun aspecto que non é central entre as competencias do GLLE pero si interesante para a formación xeral, incluíuse unha nova acción de mellora (IRA, AM-9), para estudar e implantar actividades, así como outras accións que permitan ampliar a información previa que se ofrece aos estudantes sobre as liñas de traballo do TFG. En concreto, elaborouse un listado cos títulos dos TFG defendidos dentro de cada liña temática nas áreas de Lingua española e Literatura española, entre o primeiro ano de defensa de traballos (2012-13) e o curso 2016-17.

Competencias

No que atinxe ao logro das competencias incluídas na guía docente da materia do TFG, así como as xerais e específicas da memoria do GLLE, os valores medios sitúanse por riba do 4, nun baremo comprendido entre 1 e 5. No caso das primeiras, os valores superan lixeiramente os rexistrados na Facultade de Filoloxía.

As competencias recollidas na guía do TFG que obtiveron as puntuacións máis altas son a capacidade para buscar e seleccionar información relevante (4,47); o uso dos coñecementos adquiridos ao longo dos estudos que sexan pertinentes para o obxecto do traballo e a integración con eles da nova información, así como a capacidade para identificar as limitacións ou carencias do traballo realizado e propoñer suxestións de cara ao futuro (4,3). O único ítem cunha valoración por debaixo de 4 é o dominio da expresión oral e escrita en distintos contextos (3,9).

A percepción do alumnado sobre a adquisición das competencias xerais atribuídas ao GLLE tamén é positiva, pois só 3 dos 10 ítems se situaron por debaixo de 4. Os tres mellor valorados foron o desenvolvemento de habilidades para aplicar os coñecementos e métodos para recoñecer, identificar e resolver problemas tanto no ámbito dos estudos lingüísticos e literarios como no seu ámbito profesional (4,42); a capacidade de abstracción, síntese e análise a partir da descrición dos datos (4,32); e a capacidade para transmitir información, ideas, problemas e solucións sobre cuestións relativas á lingua e á literatura españolas a un público especializado e non especializado (4,26). O único ítem que obtén unha puntuación lixeiramente por debaixo de 3,5 é a habilidade no manexo de ferramentas informáticas e no uso de redes que permitan establecer contactos nacionais e internacionais (3,42).

No curso 2016-17, as catro competencias específicas consideradas superaron a puntuación de 4. A máis valorada entre as adquiridas foi a capacidade para realizar posteriores estudos especializados, tanto nunha disciplina filolóxica como en calquera das ciencias e técnicas que requiran bos fundamentos filolóxicos (4,26).

Dedicación dos titores

No curso 2016-17, o 75% dos estudantes xulgo suficiente o número de horas de dedicación do titor (3,5 lectivas e 6,5 de titorías). Chama a atención que o 45% recoñeceron que tiveron máis de 10 reunións co titor; entre 4 e 6 e entre 7 e 10 representaron o 20% en cada caso. O tempo significativo de atención outorgada polos titores supérase aínda no que atinxe ao contacto a través do correo electrónico: o 70% en máis de 10 ocasións.

Información proporcionada polo centro

Os resultados da enquisa no que atinxe á información sobre o TFG proporcionada polo centro son positivos. A

información administrativa contida na web obtivo un 3,79 no curso 2016-17; a utilidade dos documentos, de 3,63; e as xornadas informativas sobre o traballo, de 3.

Satisfacción global

A óptima valoración da satisfacción global do alumnado que realizou o TFG valida a idoneidade do proceso formativo: todos os ítems obteñen puntuacións por riba de 3,5, e algún deles mesmo se achega a 5. Debe salientarse especialmente a valoración da relación co titor do traballo, cun 4,95. O sistema de avaliación empregado e a satisfacción xeral coa realización do TFG acadan 4,26, mentres que a puntuación máis baixa corresponde á información recibida sobre o TFG, que, malia todo, chega ata 3,74.

Na Facultade de Humanidades de Lugo implantáronse no curso 2014-15 as enquisas de satisfacción respecto ao TFG, seguindo o modelo desenvolvido previamente en Santiago. A participación dos alumnos non foi boa: se no ano de implantación chegou ao 46,15% (6 de 13 estudantes), no curso 2015-16 foi só do 25% (1 de 4 alumnos), e no 2016-17 ningún dos estudantes que defendeu o seu TFG respondeu a enquisa. Diante destas taxas de participación, que deben ser incrementadas de xeito notable, non resulta posible obter datos para a análise.

3. Estudantes que participaron en programas de mobilidade

A participación do alumnado participante en mobilidade saínte nas enquisas de satisfacción é aínda baixa (o 20% no curso 2016-17), pero pódese afirmar que en termos xerais os valores obtidos polo GLLE superan, nalgún aspecto de xeito notable, a puntuación media da USC; ademais, obsérvase unha melloría nos resultados dos tres últimos anos dispoñibles. Sobre a información previa aportada polos distintos servizos implicados, a media foi de 4, mentres que a da Universidade oscilou entre 3 e 3,71 no devandito curso académico. Os resultados son positivos no que atinxe ao propio intercambio, a estancia e os trámites relacionados co recoñecemento académico. O aspecto mellor valorado é a preparación lingüística antes e despois da estancia, cun 4; séguenlle, con 3,5, a orientación por parte do titor ou as infraestruturas na universidade de acollida; obtiveron un 3 os trámites, o recoñecemento académico dos estudos cursados fóra, a satisfacción xeral co programa de mobilidade e a posibilidade de recomendar o destino elixido a outros estudantes. De todos os xeitos, o feito de que os valores medios sexan máis altos na USC case en todos os ítems apunta á necesidade de seguir mellorando os servizos relacionados coa mobilidade.

Tamén son positivos os resultados das enquisas realizadas aos alumnos que participaron en programas de mobilidade entrante. Dos 25 alumnos que cubriron a enquisa da Facultade de Filoloxía, 17 cursaban estudos no GLLE. Non é posible coñecer as respostas referidas ao título en particular, pero apréciase a boa valoración xeneralizada: a totalidade dos estudantes recomendarían a outros a súa experiencia na USC; a satisfacción xeral co intercambio obtivo unha puntuación de 4,36 sobre 5; e a valoración sobre as instalacións e recursos do centro de acollida oscilaron arredor do 4 en todos os casos, obtendo un 4,16 no acceso a bibliotecas e materiais de estudo e un 3,88 na atención do profesorado. No que atinxe á axuda recibida, destaca a procedente do Servizo de Relacións Exteriores, 3,92, se ben hai que ter en conta que a dos coordinadores académicos só alcanzou un 2,76 e o grao de integración un 2,96. A elección da USC parece debida especialmente á súa oferta académica (o 48% nunha enquisa con respostas múltiples), á Oficina de Relacións Exteriores da universidade de orixe (40%) e á información facilitada por outros estudantes (28%). Finalmente, o 72% dispoñía de información previa sobre aloxamentos e o 36% sobre a vida social da cidade de acollida.

4. Egresados

A valoración deste grupo de interese é moi positiva, pois sitúase arredor do 4 ou por riba deste valor na maioría dos aspectos avaliados, e sempre superior á media da USC. No último curso con datos, 2015-16, os enquisados outorgaron 4,29 á formación teórica recibida e 3,29 á práctica. En canto aos aspectos formativos mellor valorados no GLLE, cómpre salientar a capacidade para a aprendizaxe autónoma (4,14) e o pensamento crítico (4); a capacidade de análise, pola súa banda, obtivo un 3,86. Os que participaron en programas de mobilidade valoran cun 4 o seu impacto no conxunto da súa formación, igual que a satisfacción global co profesorado da titulación e a información nas actividades de acollida do centro e o título. Moi destacadas son tamén as puntuacións de servizos como a biblioteca, coa máxima nota (5), ou a cafetería (4,57), así como os materiais e infraestruturas do centro (4,29). Finalmente, obteñen resultados óptimos a información recibida na propia facultade (4,14) e a atención no decanato do centro (4).

5. Persoal académico

O profesorado do GLLE testemuña un alto grao de satisfacción coa docencia impartida nos dous últimos cursos

académicos valorados, con taxas que se achegan ao 4 nunha escala de 1 a 5. En 2016-17, os valores medios do título foron de 3,93, cunha participación próxima ao 40% do colectivo (39,33%).

Debe sinalarse que a valoración máis baixa (3,31) correspóndese cun factor alleo ao funcionamento do propio título, o relativo ao nivel co que chega o alumnado. No resto dos casos, e agás algunha excepción, todas as preguntas obteñen valoracións por riba de 3,5, e deben salientarse aquelas que chegan ou superan o 4, porque ademais moitas veces reflicten unha evolución positiva respecto aos cursos anteriores: a coordinación entre os profesores da materia, con 4,32; a relación creada cos alumnos en clase e en titorías, un 4,21; o coñecemento sobre o nivel de comprensión dos alumnos, 4,11; a existencia de recursos necesarios para a docencia no centro, con 4,05; e a idoneidade dos servizos de apoio á docencia na Universidade, 4. Tamén son moi positivos os datos relativos ao interese do PDI por recibir formación de apoio relacionada coas novas tecnoloxías aplicadas á docencia, con valores do 79,31% en 2016-17; e pola formación de apoio didáctico e pedagóxico, co 73,28%.

No que atinxe á satisfacción do profesorado coa titulación, as cifras evidencian que en termos xerais supera a media da USC, aínda que as taxas de participación son baixas, do 20,48%. Os ítems relativos a obxectivos e competencias superaron o 4: o da información dispoñible sobre os obxectivos xerais e competencias do plan de estudos acadou puntuacións de 4,38 en Lugo e 4,25 en Santiago, un 4,31 de media, por riba da USC, situada en 4,13; os resultados foron semellantes en canto ás competencias do plan de estudos: 4,25 e 4,14, respectivamente, cunha media de 4,20 no GLE (3,96 na USC). Sobre a planificación e o desenvolvemento das ensinanzas, a organización temporal das materias do plan de estudos foi valorada cun 4 en Lugo e un 4,22 en Santiago (4,12 de media, 3,83 na USC); os horarios da titulación, tiveron un 4 de media, con grandes diferencias entre os campus (4,5 no de Lugo e 3,56 en Santiago), pero mellor que a media da USC (3,81); o calendario das probas de avaliación é un dos aspectos peor valorados, con 4,14 e 3,44, respectivamente (3,75 de media, fronte ao 3,88 da USC); pola súa banda, a proporción entre sesións teóricas e prácticas na titulación reflicte unha situación semellante á da USC, con 3,88 e 3,75 (3,81 de media no GLE e 3,82 na universidade); o desenvolvemento das ensinanzas da titulación acadou un 3,88 en Lugo e un 4,22 en Santiago (4,06 de media e 3,89 na USC); e finalmente, a coordinación entre as materias do plan de estudos obtén a peor cualificación: 3,25 e 3,44, respectivamente (3,35 de media, moi preto do 3,4 da universidade).

A enquisa preguntou tamén pola percepción do PDI sobre a coherencia dos criterios de asignación da docencia coa capacitación do persoal: en Lugo a puntuación chegou a 4,38, pero en Santiago situouse lonxe do 4, cun 3,44 (3,88 de media e 3,69 na USC). A valoración dos recursos materiais e servizos obtivo bos resultados en xeral, especialmente no relacionado co acceso a recursos bibliográficos. As aulas e o seu equipamento foron valoradas con 4,43 e 3,67, respectivamente (4,00 de media e 3,84 na USC); os laboratorios, as aulas de informática, os obradoiros e espazos experimentais e o seu equipamento, con 4,13 e 3,33 (3,71 de media e 3,58 na USC); os espazos destinados ao traballo autónomo do alumnado (salas de estudos, aulas de informática,...), con 3,75 e 3,33 (3,53 de media e 3,72 na USC); a dispoñibilidade de fondos bibliográficos recomendados na titulación, con 4,13 e 4,33 (4,24 de media e 4,15 na USC); e as plataformas de docencia virtual e ferramentas multimedia, con 4 nos dous campus, un pouco por debaixo da media na universidade (4,07).

Se nos fixamos nos ítems relacionados cos resultados obtidos polos alumnos do GLE, atopamos que o PDI xulga as competencias adquiridas cun 4 en Lugo e un 3,78 en Santiago, isto é, un 3,88 de media (3,73 na USC).

En canto á información que recibe o alumnado, a orientación valorouse cun 3,57 en Lugo e un 3,67 en Santiago (3,67 de media, 3,66 na USC); a orientación profesional e laboral, 3,50 e 3,38, respectivamente (3,44 de media, 3,59 na USC); a difusión de actividades extracurriculares, 3,75 e 4 (3,88 de media e 3,68 na USC).

Como se observa, os resultados son mellores en termos xerais no GLE ca na media obtida polos distintos ítems no conxunto dos graos da USC. A única excepción parece atoparse na satisfacción relacionada coa xestión da calidade: a información dispoñible obtivo un 3,57 en Lugo e un 3,67 en Santiago (3,63 de media e 3,75 na USC); as canles para realizar queixas, suxestións ou parabéns, 3,71 e 3,67, respectivamente (3,69 como media e 3,74 na USC); as vías de participación na mellora da calidade da titulación, 3,14 e 3,56 (3,38 de media e 3,59 na USC); a información pública dispoñible sobre a titulación, 4,29 e 3,78 (4 de media e 3,99 na USC).

6. Persoal de administración e servizos

As taxas de participación nas enquisas de satisfacción aínda son máis elevadas neste colectivo: alcanzaron o 57,7% en 2016-17 en Santiago e un 33,3% en Lugo. Se nos fixamos na percepción global, produciuse unha lixeira melloría nos últimos cursos analizados: os traballadores valoraron cun 3,6 a pregunta sobre se se senten satisfeitos co seu traballo no último curso analizado en Santiago; e cun 4 en Lugo.

Os ítems relacionados co posto de traballo obteñen resultados que polo xeral superan o 3,5 e teñen experimentado unha mellora nos dous últimos cursos tomados en consideración. Destacan neste apartado a facilidade para expresar opinións no lugar de traballo, con 3,73 en 2016-17; sentírense parte dun equipo de traballo, con 3,8; e o axeitado

sistema de reparto de cargas de traballo, con 3,6. En Lugo, estes ítems obtiveron 5, 4 e 4, respectivamente. Tamén se aprecia unha mellora progresiva no que atinxe á dirección da unidade, xa con valores próximos a 4 en Santiago. A participación de todo o persoal na toma de decisións valórase con 3,73 en 2016-17; o atinado seguimento do traballo por parte do responsable, con 3,67. En Lugo, a puntuación foi dun 3,5 e un 4, respectivamente.

A comunicación é outro aspecto ben valorado, por riba de 3: o ítem sobre o grao de coñecemento sobre os servizos prestados por outras unidades da USC é o máis baixo, pero alcanza 3,07 en Santiago, e só 2 en Lugo. A cualificación é máis alta na pregunta sobre se a información para realizar o traballo é axeitada, valorada con 3,2; e sobre a óptima comunicación entre o persoal da unidade e os usuarios, con 3,73. En Lugo, os valores ascenderon a 3,5 e 4, respectivamente.

Evidénciase asemade unha melloría notable na percepción do PAS sobre os recursos e espazos dispoñibles para o desenvolvemento das súas funcións, que no curso 2016-17 obtiveron valores sempre por riba de 3 en Santiago, pero foron algo máis baixos no campus de Lugo.

No apartado da formación recibida, o PAS de Santiago outorgou un 3,2, situándose lixeiramente por riba da media da universidade, pero o de Lugo puntuou este ítem só cun 2. O mesmo acontece co grao de implicación na mellora, onde a evolución é positiva e apoia a idea de que a cultura da calidade calou tamén entre o persoal de apoio. A pregunta de se a mellora da calidade é prioritaria na súa unidade, alcanza en Santiago 3,4 en 2016-17; o ítem referido a se o persoal identifica aspectos que poden ser mellorados na súa actividade cotián obtivo un 3,64 nese curso académico. En Lugo as dúas cuestións obteñen un 4.

7.3.- Os valores de inserción laboral dos egresados do título son adecuados ao contexto socio-económico e profesional do título.

Aspectos a valorar:

- Análise dos históricos de resultados existentes nos estudos realizados sobre inserción laboral do título.
- Adecuación da evolución dos indicadores de inserción laboral en función das características do título.
- Os indicadores de inserción laboral téñense en conta para a mellora e revisión do plan de estudos.

Reflexión/comentarios que xustifiquen a valoración:

Como se indicaba no apartado 1.1, os escasos datos dispoñibles, procedentes do Sistema Integrado de Información Universitaria (SIU) do Ministerio de Educación, non son positivos, aínda que se pode supoñer que a crise económica e a dificultade para encontrar emprego nos últimos anos empeoran os resultados. Nunha titulación moi vencellada á docencia, a conxelación das convocatorias de oposicións públicas puido ser determinante. No colectivo de egresados do curso 2013-14, a taxa de afiliación alcanzaba o 6,1% un ano despois do egreso. Os contratos, indefinidos na súa totalidade, eran a tempo completo na metade dos casos, e a máis de media xornada na outra metade. O feito de que todos os contratados figurasen nun grupo de cotización baixo e manual reflicte unha situación negativa, pero débese ter en conta que a precariedade laboral afecta hoxe a todas as titulacións e profesións, con escasas excepcións. Así e todo, a situación semella mellorar lixeiramente aos dous anos do egreso: cunha taxa de afiliación do 9,1%, o grupo de cotización era baixo e manual no 66,7% dos casos, e un 33,3% dos contratados desenvolvía un traballo medio, non manual. Na metade dos casos o tipo de contrato era indefinido, e temporal no resto; ademais, só o 33,3% traballaba a tempo completo e o resto o facía a tempo parcial.

No momento de elaborar este informe, e como xa sucedía durante a renovación da acreditación do título e no informe de seguimento do curso 2014-15, non era posible consultar o estudo de ACSUG sobre a inserción laboral dos titulados. Á vista do *Avance de resultados por titulacións (USC). EIL1011: «Estudo da inserción laboral dos titulados no Sistema Universitario de Galicia 2010 - 2011»*, pódense apreciar algunhas tendencias de interese. Non obstante, debe terse en conta que a Axencia realizou a enquisa en 2013, entre titulados no curso 2010-11, isto é, dous anos despois de acabaren os seus estudos. Polo tanto, os resultados obtidos refírense á xa extinguida Licenciatura en Filoloxía Hispánica, tamén impartida nos campus de Lugo e Santiago, e non ao Grao en Lingua e Literatura españolas. A mostra estivo constituída por 17 licenciados en Santiago e 10 en Lugo, que, por termo medio, tardaron 0,53 e 0,10 anos máis en obter a titulación do previsto no plan de estudos. As conclusións máis significativas sintetízanse a continuación:

1. Os licenciados en Filoloxía Hispánica en Santiago declararon ter esperado unha media de 8,67 meses para atopar traballo (12 os homes e 7 as mulleres). O tempo medio na USC foi de 9,28, mentres que no conxunto do SUG chegou a 8,48 meses, con lixeiras variacións entre homes e mulleres.

2. O 29,4% dos licenciados en Filoloxía Hispánica en Santiago traballaba, con grandes diferenzas entre homes e mulleres: o 60% dos homes, fronte a só o 16,7% das mulleres. En todas as titulacións da USC a media foi do 61,6%,

mentres que no conxunto do SUG alcanzou o 63,3%. As diferenzas entre homes e mulleres non eran tan acusadas como entre o colectivo de filólogos.

3. O 23,5% manifestaba traballar en algo relacionado coa súa titulación, unha vez máis con rechamantes discrepancias entre as taxas masculinas e femininas: o 40% de homes e o 16,7% de mulleres. No caso da USC, a porcentaxe ascendía ao 58,5%, que no SUG chegaba a 59,7%.

Malia as cautelas con que deben ser valorados os datos, polas razóns indicadas, resulta evidente que a inserción laboral dos titulados do SUG non acadou taxas óptimas e aínda é inferior á media da Universidade e do conxunto do sistema universitario galego. É, polo tanto, un dos ámbitos que requirirá maiores esforzos nos vindeiros anos, con varias estratexias posibles e combinadas, a través das oportunas accións de mellora:

- Enriquecemento da oferta de prácticas externas para os alumnos do GLE, e da propia difusión das mesmas entre o alumnado: aínda que non son obrigatorias e se atopan en fase de implantación progresiva, favorecen un contacto temperán co mercado laboral, cunha posible incidencia na inserción futura. Véxanse, neste sentido, as accións de mellora AM-6 (IS 2014-15), AM-7 (IS 2013-14) y AM-8 (2014-15), executadas ou en fase de execución.
- Difusión da ampla gama de perfís laborais derivada da formación que reciben os nosos titulados, nun dobre sentido: entre os propios estudantes, porque parece claro que non sempre coñecen as posibilidades e adoitan dirixirse á docencia, especialmente en ensinanzas medias (véxase a acción de mellora AM-5, IS 2014-15); e entre as empresas e institucións galegas, potenciais contratadoras, que non coñecen ben as posibilidades dos nosos graduados.
- Por outra banda, e diante do deficiente coñecemento que temos sobre a situación real dos nosos egresados, convirá intensificar a comunicación con eles e facer un seguimento dos seus pasos logo de obter o título do GLE, con posibles reunións presenciais, contacto virtual e tamén enquisas que permitan obter conclusións válidas sobre a súa inserción laboral. Para iso, atópase en execución unha nova acción de mellora (IRA, AM-10), para promover iniciativas que potencien a comunicación cos egresados. En concreto, a Comisión do GLE ten deseñado unha enquisa, que será distribuída entre os egresados do título desde a área de Calidade da USC.

LISTAXE DE EVIDENCIAS E INDICADORES			
Criterios	Nº	Evidencia / Indicador	Documento/enlace
Todos	E1	Memoria Vixente do título	ACSUG
Todos	E2	Informes de verificación, modificación, seguimento incluíndo os plans de mellora	ACSUG Web do Centro
1	E3	Análise do perfil real de ingreso/egreso	Autoinforme, Criterio 1
1,6	E4	Guías docentes das materias (competencias, actividades formativas, metodoloxías docentes, sistemas de avaliación, resultados de aprendizaxe)	Web do Título
1,3	E5	Actas das reunións celebradas, polo menos dos dous últimos cursos, da Comisión Académica/Comisión de Titulación/Comisión de Garantía de Calidade (as actas deben incorporar un apartado con acordos adoptados en cada reunión)	<p>Actas da Comisión do GLLLE Acta_07_03_2018 pendente aprobación Acta_12-09-2016 Acta_29-09-2016 Acta_14_10_2016 Acta_17_11_2016 Acta_26_01_2017 Acta_29_05_2017 Acta_13_06_2017 Acta_23_06_2017</p> <p>Actas da Comisión de Títulos de Grao 2016-09-06_extraordinaria 2016-10-07_ordinaria 2016-11-07_extraordinaria 2016-11-29_ordinaria 2017-02-15_extraordinaria 2017-03-02_extraordinaria 2017-03-28_ordinaria 2017-04-20_ordinaria 2017-06-07_ordinaria 2017-06-19_extraordinaria 2017-07-10_extraordinaria 2017-07-13_Comisión de Títulos de Grao</p> <p>Actas da Comisión de Calidade 1Acta_2016_11_29 2Acta_2016_11_22 3Acta_2017_01_30 4Acta_2017_03_07 5Acta_2017_06_09 6Acta_2017_06_26</p> <p>Actas da Comisión de Docencia 2017-03-22_Acta_ordinaria Acta_22_03_2017_Ordinaria_pendente_de_aprobacion Actas XF 1Acta XF 21-12-2016 2Acta + anexos 19-01-2017 3Acta XF 30-01-2017 4Acta + anexos 07-03-2017</p>

			5Acta + anexos XF 08-05-2017 6Acta XF 30-05-2017 7Acta + anexo XF 10-07-2017 Actas da Comisión de Prácticas Externas 2017_01_12_constitucion 2017_01_12_Ordinaria 2017_06_01_Ordinaria 2017_07_20_Ordinaria
1	E6	Listaxe de estudantes que solicitaron recoñecemento de créditos	Recoñecemento_de_creditos_GLLE
1,6	E8	Informes/documentos onde se recollan as conclusións dos procedementos de consulta internos e externos para valorar a relevancia e actualización do perfil de egreso dos estudantes do título/valoración adquisición resultados da aprendizaxe	Autoinforme, Criterios 1 e 6
1,7	I1	Número de estudantes de novo ingreso por curso académico	2501305_P.Ind_2016-2017
			2501305_INF.16_2016-2017
			2501305_INF.CiUG_2016-2017
1	I2	No caso de máster, número de estudantes de novo ingreso por titulación de procedencia	--
1	I3	Indicadores de mobilidade (Número e porcentaxe de estudantes que participan en programas de mobilidade sobre o total de estudantes matriculados)	2501305_P.Ind_2016-2017
			SIGCAMPUS_INF.03_2016-2017
2	E9	Páxina web da universidade/centro/título (debe ter como mínimo a información referida "Información mínima pública*")	Web da USC
			Web do Centro (Sede 1)
			Web do Centro (Sede 1)
			Web do Título
3	E10	Documentación do SGC (política e obxectivos de calidade, manual e procedementos)	Web do Centro (sede 1)
			Web do Centro (sede 2)
3	E11	Evidencias da implantación dos procedimentos do SGC (procedementos completos, revisados e actualizados que desenvolvan as directrices do SGC: Política de calidade, Deseño, revisión	Web do Centro (sede 1)
			Web do Centro (sede 2)

		periódica e melloras dos programas formativos, garantía da aprendizaxe, ensinanza e avaliación centrados no estudante, Garantía e mellora da calidade dos recursos humanos, garantía e mellora da calidade dos recursos materiais e servizos e información Pública)	
3,7	E12	Plans de mellora derivados da implantación do SGC	Web do Centro (sede 1) Web do Centro (sede 2)
3,7	E13	Análise das enquisas de satisfacción (%participación, resultados, evolución,...)	Autoinforme, Criterios 3 e 7
Todos	I4	Resultados das enquisas de satisfacción de todos os grupos de interese do título	2501305_P.Ind_2016-2017
			2501305_INF.04_2016-2017
			SIGCAMPUS_INF.05_2016-2017
			2501305_INF.06_2016-2017
			2501305_INF.07_2016-2017
			2501305_INF.08_2016-2017
			2501305_INF.09_2016-2017
			2501305_INF.10_2016-2017
			SIGCAMPUS_INF.11_2016-2017
			2501305_INF.13_2016-2017
			2501305_INF.14_2016-2017
			SIGCAMPUS_INF.21_2016-2017
			2501305_INF.22_2016-2017
2501305_INF.23_2016-2017			
3	I5	Resultados dos indicadores que integran o SGC	2501305_P.Ind_2016-2017
4	E15	Plan de Ordenación Docente: información sobre o profesorado (número, experiencia docente e investigadora, categoría, materias que imparte, área, etc)	2501305_E15_2016-2017
4	E16	Información sobre o persoal de apoio por Centro (número e cargo/posto	SIGCAMPUS_E16_2016-2017

		desempeñado)	
4	E17	Análise das enquisas de avaliación da docencia (% participación, resultados, evolución, ...)	Autoinforme, Criterio 4
4	I6	Porcentaxe de participación do profesorado do título en plans de formación da universidade e en actividades formativas específicas	SIGCAMPUS_I6-I7_2016-2017
4	I7	Porcentaxe de participación do PAS do centro en plans de formación da universidade e en actividades formativas específicas	SIGCAMPUS_I6-I7_2016-2017
4	I8	Resultados das enquisas de avaliación da docencia (%participación, resultados, evolución,...)	2501305_INF.13_2016-2017
			2501305_INF.14_2016-2017
4	I10	Indicadores de mobilidade (número e porcentaxe de profesores que participan en programas de mobilidade sobre o total de profesorado do título)	SIGCAMPUS_I10_2016-2017
5	E18	Información sobre os recursos materiais directamente relacionados co título	Web do Centro (sede 1)
			Web do Centro (sede 2)
5	E19	Información sobre servicios de orientación académica e programas de acollida	Web do Centro (sede 1)
			Web do Centro (sede 2)
5	E20	Listaxe dos centros/entidades para a realización de prácticas externas curriculares ou extracurriculares	Web do Centro (sede 1)
5	I11	Distribución alumnado por centros de prácticas	Web do Centro (sede 1) Web do Centro (sede 2)
5	E22	Materiais didácticos e/o tecnolóxicos que permitan unha aprendizaxe a distancia	Campus Virtual
6	E24	Listaxe de traballos fin de grao/máster de, al menos, os últimos cursos académicos (título, titor y calificación)	TFG SANTIAGO 2016-2017 TFG LUGO 2016-2017
6	E25	Informes/listaxe das calificacións de cada unha das materias do título	2501305_INF.15_2016-2017
6	E26	Mecanismos utilizados para a análise da adquisición dos	Autoinforme, Criterio 6

		resultados de aprendizaxe	
7	E30	Informe/documento onde se recollan os resultados do título (incluídos indicadores inserción laboral e SIIU)	Autoinforme, Criterio 7
6,7	I12	Indicadores de resultados (estas taxas facilitaranse de forma global para o título. As taxas de rendemento, éxito e avaliación facilitaranse tamen por materia): - Taxa de graduación - Taxa de abandono - Taxa de eficiencia - Taxa de rendimient - Taxa de éxito - Taxa de avaliación	2501305_P.Ind_2016-2017
			2501305_INF.17_2016-2017
			2501305_INF.18_2016-2017
			2501305_INF.19_2016-2017
			SIGCAMPUS_SIIU_2016-2017
7	I13	Relación da oferta/demanda das prazas de novo ingreso	2501305_P.Ind_2016-2017
			2501305_INF.CiUG_2016-2017
7	I14	Resultados de inserción laboral	2501305_EIL-SIIU_2016-2017

MODIFICACIÓNS DO PLAN DE ESTUDOS

MODIFICACIÓN	XUSTIFICACIÓN
<p>1. Conversión do módulo optativo «Filoloxía Clásica II» (conformado polas materias <i>Literatura grega 1</i>, <i>Literatura latina 1</i>, <i>Literatura grega 2</i> e <i>Literatura latina 2</i>) en módulo complementario.</p> <p>2. Conversión do módulo complementario «Filoloxía Clásica I» (conformado polas materias <i>Textos gregos 1</i>, <i>Textos gregos 2</i>, <i>Textos latinos 1</i> e <i>Textos latinos 2</i>) en módulo optativo.</p>	<p>O cambio permitiría que o módulo dedicado ás literaturas antigas non teña que ser cursado con posterioridade ao módulo dedicado ás linguas.</p> <p>O intercambio do status de ámbolos módulos permitiría ademais facilitar o acceso ao Minor en Filoloxía Clásica ao estudiantado doutros graos, pois coa modificación proposta a escolla do módulo complementario non esixiría que o alumnado que o cursase tivese coñecementos de linguas antigas.</p> <p>Por outra banda, tamén facilitaría a súa escolla de cara á obtención dun Maior Plus.</p>

NOVAS ACCIÓNS DE MELLORA DERIVADAS DO IS 2016-17

ACCIÓNS DE MELLORA RECOLLIDAS NO IRA
Sede Santiago

ACCIÓN DE MEJORA	
Código	AM-1
Origen	IRA
Ámbito de aplicación	Criterio 2
Análisis causa	En el análisis realizado en el proceso de elaboración del Informe de Renovación de la Acreditación se han detectado algunos aspectos susceptibles de mejorar en la información pública, la transparencia y la difusión de los títulos del centro
Definición/ descripción propuesta	Mejoras en la información pública
Fechas	Curso 2016-2017
Estado/Eficacia	Ejecutada
Responsables	CCC de la Facultad de Filología
Tarea 1	AM-1.1
Descripción tarea	Mejoras en la información que se ofrece en la web (miembros de comisiones, acuerdos de comisiones, presentación de datos...)
Fecha prevista de finalización	Julio 2017
Responsable	María José López Couso, Decana de la Facultad de Filología
Estado	Ejecutada
Comprobación Tarea	
Descripción Comprobación	Publicación y actualización en la web de la Facultad de la composición de las comisiones de los títulos de grado, de las comisiones de los títulos de master, de la Comisión de Títulos de Grado, de la Comisión de Títulos de Máster y de la Comisión de Calidad del Centro. Publicación de los principales acuerdos de la Comisión de Calidad y de la Comisión de Títulos de Grado. Página web de la Facultad de Filología: http://www.usc.es/gl/centros/filoxia/calidade/index.html
Fecha Comprobación	15/03/2018
Incidencias	---
Ajustes/Nuevas Tareas	---
Tarea 2	AM-1.2

Descripción tarea	Creación de un perfil en la red social <i>Twitter</i> para la difusión de las actividades de la Facultad de Filología o de relevancia para los distintos grupos de interés del centro.
Fecha prevista de finalización	Septiembre 2016
Responsable	María do Cebreiro Rábade Villar, Vicedecana de la Facultad de Filología
Estado	Ejecutada
Comprobación Tarea	
Descripción Comprobación	Se puede consultar el perfil @Cultura_FiloUSC
Fecha Comprobación	Septiembre 2016
Incidencias	--
Ajustes/Nuevas Tareas	--
Tarea 3	AM-1.3
Descripción tarea	Elaboración de banners informativos de los títulos de máster de la Facultad.
Fecha prevista de finalización	Marzo 2017
Responsable	María José López Couso, Decana de la Facultad de Filología
Estado	Ejecutada
Comprobación Tarea	
Descripción Comprobación	Se encuentran en el vestíbulo de la Facultad.
Fecha Comprobación	05/02/2018
Incidencias	--
Ajustes/Nuevas Tareas	--
Tarea 4	AM-1.4
Descripción tarea	Envío postal a todos los centros de enseñanza secundaria y bachillerato de Galicia (públicos e privados) de marcapáginas y trípticos con la oferta formativa de la Facultad.
Fecha prevista de finalización	31/05/2017
Responsable	María José López Couso, Decana de la Facultad de Filología
Estado	Ejecutada
Comprobación Tarea	
Descripción Comprobación	El envío se realizó en la primera semana de mayo, tal y como se recoge en el acta de la Junta de Facultad de 30 de mayo de 2017.
Fecha Comprobación	30/05/2017
Incidencias	--
Ajustes/Nuevas Tareas	--

ACCIÓN DE MEJORA	
Código	AM-2
Origen	IRA
Ámbito de aplicación	Criterio 5
Análisis causa	La Facultad es un centro de grandes dimensiones en el que hay un número muy importante de espacios dedicados a la docencia (seminarios, laboratorios, aulas...) y a la celebración de actividades académicas en general (Salón de Actos y Salón de Grados), lo que obliga a una continua renovación de sus equipos e infraestructuras
Definición/ descripción propuesta	Mejoras en las infraestructuras y equipamiento del centro
Fechas	2016-2017
Estado/Eficacia	Ejecutada parcialmente
Responsables	María José López Couso, Decana de la Facultad de Filología
Tarea1	AM-2.1
Descripción tarea	Instalación de enchufes en aulas y zonas comunes
Fecha prevista de finalización	Julio 2017
Responsable	María José López Couso, Decana de la Facultad de Filología
Estado	No ejecutada
Comprobación Tarea	
Descripción Comprobación	
Fecha Comprobación	
Incidencias	No se llevó a cabo esta tarea por razones presupuestarias, dado que el centro tuvo que atender otras necesidades en las aulas de docencia y en los seminarios.
Ajustes/Nuevas Tareas	No se prevé, por el momento, abordar esta tarea. En el futuro, en función de la disponibilidad presupuestaria del centro, se podrá retomar.
Tarea 2	AM-2.2
Descripción tarea	Sustitución del sistema de amplificación de las aulas
Fecha prevista de finalización	Enero 2017
Responsable	María José López Couso, Decana de la Facultad de Filología
Estado	Ejecutada

Comprobación Tarea	
Descripción Comprobación	Se encuentran instalados en las aulas C02, C05, C06, D05 y D06
Fecha Comprobación	18/01/2017
Incidencias	--
Ajustes/Nuevas Tareas	--
Tarea 3	AM-2.3
Descripción tarea	Renovación parcial del equipamiento del Salón de Grados (cañón y ordenador) y Salón de Actos (cañón, NUC y micrófonos)
Fecha prevista de finalización	Enero de 2017
Responsable	María José López Couso, Decana de la Facultad de Filología
Estado	Ejecutada
Comprobación Tarea	
Descripción Comprobación	Los equipos previstos (cañón, ordenador, NUC y micrófonos) se encuentran instalados en las ubicaciones correspondientes
Fecha Comprobación	18/01/2017
Incidencias	
Ajustes/Nuevas Tareas	--
Tarea 4	AM-2.4
Descripción tarea	Instalación de un NUC en una de las salas de videoconferencias y compra de un cañón portátil. Este equipamiento tiene el fin de facilitar la actividad docente de todos los títulos de la Facultad, pero especialmente de los másteres interuniversitarios y de los Máster Mundus
Fecha prevista de finalización	Enero de 2017
Responsable	María José López Couso, Decana de la Facultad de Filología
Estado	Ejecutada
Comprobación Tarea	
Descripción Comprobación	El NUC ya está instalado en la sala de videoconferencias B13 y el cañón portátil se encuentra en las dependencias del Decanato a disposición de cualquier PDI del centro que lo solicite
Fecha Comprobación	19/01/2017
Incidencias	--
Ajustes/Nuevas Tareas	--

ACCIÓN DE MEJORA	
Código	AM-3
Origen	IRA
Ámbito de aplicación	Criterio 5
Análisis causa	La Facultad no tiene formalizado un Plan de Acción Tutorial (PAT) propiamente dicho, pero, tal como se detalla en el IRA, lleva a cabo numerosas actividades que constituyen en la práctica un plan de acción tutorial para la acogida y orientación del alumnado
Definición/ descripción propuesta	Diseño y puesta en funcionamiento de un Plan de Acción Tutorial
Fechas	Curso 2016-2017
Estado/Eficacia	Ejecutada
Responsables	Elisa Fernández Rei, Vicedecana de la Facultad de Filología
Tarea 1	AM-3.1
Descripción tarea	Elaboración del PAT
Fecha prevista de finalización	Julio 2017
Responsable	Elisa Fernández Rei, Vicedecana de la Facultad de Filología
Estado	Ejecutada
Comprobación Tarea	
Descripción Comprobación	Aprobación del PAT de la Facultad de Filología en la CCC y en la Junta de Facultad de 7 de marzo de 2017, tal y como se puede comprobar en las actas. Asimismo, se encuentra publicado en la web.
Fecha Comprobación	07/03/2017
Incidencias	--
Ajustes/Nuevas Tareas	--

ACCIÓN DE MEJORA	
Código	AM-4
Origen	IRA
Ámbito de aplicación	Criterio 1

Análisis causa	En los IS anteriores se han recogido acciones de mejora para el aumento de las plazas de prácticas (AM-6), de manera que se detecta la necesidad de tomar medidas que mejoren la coordinación y el proceso de evaluación de las competencias adquiridas por los estudiantes
Definición/ descripción propuesta	Mejora de las prácticas externas, en lo que se refiere al control de la formación que ofrecen las empresas y en lo relativo a la coordinación y mejora del proceso de evaluación
Fechas	2016-2017
Estado/Eficacia	Ejecutada
Responsables	Comisión de Prácticas Externas de la Facultad de Filología
Tarea1	AM-4.1
Descripción tarea	Elaboración de fichas para que las empresas definan el proyecto formativo que ofrecen a los alumnos
Fecha prevista de finalización	Julio 2017
Responsable	María do Cebreiro Rábade Villar, Vicedecana de la Facultad de Filología
Estado	Ejecutada
Comprobación Tarea	
Descripción Comprobación	Según acuerdo de la Comisión de Prácticas Externas (en su sesión de 12 de enero de 2017 y recogido en el acta correspondiente), se elabora un modelo de ficha para que las instituciones participantes definan el proyecto formativo. En el documento, publicado en la web, en que se lista la oferta de prácticas externas, se puede pinchar sobre el nombre de la institución para acceder al proyecto formativo.
Fecha Comprobación	12/01/2017
Incidencias	--
Ajustes/Nuevas Tareas	--
Tarea 2	AM-4.2
Descripción tarea	Elaboración de una guía para tutores académicos y profesionales
Fecha prevista de finalización	Julio 2017
Responsable	María do Cebreiro Rábade Villar, Vicedecana de la Facultad de Filología
Estado	Ejecutada
Comprobación Tarea	
Descripción Comprobación	Elaboración de una guía de prácticas externas, aprobada en la Comisión de Prácticas Externas del 20 de julio de 2017, tal y como se puede comprobar en el acta correspondiente. Publicada en la web de la Facultad, en la sección de Prácticas Externas.
Fecha Comprobación	20/07/2017
Incidencias	--
Ajustes/Nuevas Tareas	--

ACCIÓN DE MEJORA	
Código	AM-5
Origen	IRA
Ámbito de aplicación	Criterio 1
Análisis causa	En el proceso de análisis para la cumplimentación del IRA se han detectado solapamientos y lagunas en la información que recoge la encuesta propia que el centro realiza el día de bienvenida a los alumnos de primer curso para recabar información sobre el perfil de ingreso del alumnado de grado de la Facultad de Filología
Definición/ descripción propuesta	Detección de los solapamientos y lagunas para la elaboración de una nueva encuesta a los alumnos de primer curso
Fechas	Cursos 2016-2017 y 2017-2018
Estado/Eficacia	Ejecutada
Responsables	Elisa Fernández Rei, Vicedecana de la Facultad de Filología
Tarea 1	AM-5.1
Descripción tarea	Detección de solapamientos y propuestas de incorporación de nueva información
Fecha prevista de finalización	Mayo 2017
Responsable	Comisión de Títulos de Grado de la Facultad de Filología
Estado	Ejecutada
Comprobación Tarea	
Descripción Comprobación	Los trabajos de análisis y detección de solapamientos y propuestas de incorporación se llevaron a cabo durante el proceso de elaboración de los autoinformes de renovación de la acreditación de los títulos (curso 2016-17).
Fecha Comprobación	26/06/2017
Incidencias	--
Ajustes/Nuevas Tareas	--
Tarea 2	AM-5.2
Descripción tarea	Elaboración de nueva encuesta para los alumnos de primer curso
Fecha prevista de finalización	Julio 2017
Responsable	Comisión de Títulos de Grado de la Facultad de Filología
Estado	Ejecutada
Comprobación Tarea	
Descripción Comprobación	Aprobación de la nueva encuesta en la Comisión de Títulos de Grado, en su sesión de 5 de septiembre de 2017, tal y como se recoge en el acta correspondiente. Se

	distribuyó entre los estudiantes asistentes a la sesión de bienvenida celebrada el 11 de septiembre de 2017. Los datos fueron procesados y se generó un informe de resultados.
Fecha Comprobación	05/07/2017
Incidencias	--
Ajustes/Nuevas Tareas	--

ACCIÓN DE MEJORA	
Código	AM-6
Origen	IRA
Ámbito de aplicación	Criterio 4
Análisis causa	El Programa de Formación e Innovación Docente de la USC no ofrece formación específica para el profesorado de Filología
Definición/ descripción propuesta	Diseñar un programa de formación específica para el profesorado de la Facultad de Filología para la mejora de la docencia (p.ej. uso de las TIC, manejo de laboratorio de idiomas, etc.)
Fechas	2016-2017, 2017-2018
Estado/Eficacia	Ejecutada
Responsables	
Tarea 1	AM-6.1
Descripción tarea	Diseño y puesta en marcha del programa de actividades formativas
Fecha prevista de finalización	Julio 2018
Responsable	Javier Gutiérrez Carou, Vicedecano de la Facultad de Filología
Estado	Ejecutada
Comprobación Tarea	
Descripción Comprobación	Se realizaron varias sesiones informativas, una para el manejo del laboratorio de idiomas B04 (25 de enero de 2017) y otras para el manejo de una pantalla inteligente Clevertouch (22 de febrero y 5 de marzo de 2018).
Fecha Comprobación	15/03/2018
Incidencias	--
Ajustes/Nuevas Tareas	--

ACCIÓN DE MEJORA	
Código	AM-7
Origen	IRA
Ámbito de aplicación	Criterio 4
Análisis causa	Es necesaria la formación específica del PAS para algunas de las actividades que se realizan en la Facultad, como la recepción de alumnos extranjeros y la ayuda en los procesos de seguimiento de calidad
Definición/ descripción propuesta	Programa de formación específica para el PAS de la Facultad de Filología
Fechas	2016-2017, 2017-2018
Estado/Eficacia	Ejecutada
Responsables	
Tarea1	AM-7.1
Descripción tarea	Realización de una actividad formativa relacionada con los procesos de calidad
Fecha prevista de finalización	Julio 2017
Responsable	Josefa Vázquez Docampo, Gestora de la Facultad de Filología
Estado	Ejecutada
Comprobación Tarea	
Descripción Comprobación	El personal de la Facultad responsable de las tareas relacionadas con los procesos de calidad realizó un curso de formación, previamente convocado por el servicio de Planificación y Programación de PAS en la USC e impartido por la jefa del área de Calidad y Mejora de los Procedimientos, los días 1 y 2 de junio de 2017.
Fecha Comprobación	1-2/06/2017
Incidencias	--
Ajustes/Nuevas Tareas	--
Tarea 2	AM-7.2
Descripción tarea	Realización de actividades formativas en el uso instrumental de la lengua inglesa
Fecha prevista de finalización	Julio 2018
Responsable	Josefa Vázquez Docampo, Gestora de la Facultad de Filología
Estado	Ejecutada
Comprobación Tarea	
Descripción Comprobación	Se organizó un curso de mejora de la competencia oral en inglés a través del Centro de Lenguas Modernas, que comenzó el 12 de marzo y que finalizará el 9 de mayo de

	2018.
Fecha Comprobación	12/03/2018
Incidencias	--
Ajustes/Nuevas Tareas	--

ACCIÓN DE MEJORA	
Código	AM-8
Origen	IRA
Ámbito de aplicación	Criterio 7
Análisis causa	La tasa de rendimiento del GLE es ligeramente inferior a la establecida en la memoria de verificación
Definición/ descripción propuesta	Analizar las causas y proponer estrategias para la mejora de la tasa de rendimiento en las materias del título
Fechas	2018
Estado/Eficacia	Parcialmente ejecutada
Responsables	Coordinación del GLE y Comisión del Título
Tarea 1	AM-8.1
Descripción tarea	Elaboración de un informe sobre la tasa de rendimiento de las materias del título
Fecha prevista de finalización	Diciembre de 2017
Responsable	María José Alonso Veloso, coordinadora del GLE
Estado	Ejecutada
Comprobación Tarea	
Descripción Comprobación	Se elaboró el informe sobre la tasa de rendimiento de las materias del GLE, que incluye el análisis del último curso evaluado (2016-2017); como estaba previsto, vigila la evolución de <i>Lengua Inglesa</i> 1 y 2, y se centra en asignaturas con porcentajes inferiores al 50%, la tasa tomada en consideración en el IRA. Dicho informe fue debatido por la Comisión en sesión de 7 de marzo de 2018, como paso previo a la propuesta de estrategias correctoras.
Fecha Comprobación	Marzo de 2018
Incidencias	
Ajustes/Nuevas Tareas	--
Tarea 1	AM-8.2
Descripción tarea	Búsqueda y puesta en marcha de estrategias para mejorar la tasa de rendimiento del GLE, derivadas de las reflexiones realizadas en la tarea 1

Fecha prevista de finalización	Julio de 2018
Responsable	María José Alonso Veloso, coordinadora del GLLE
Estado	Activa
Comprobación Tarea	
Descripción Comprobación	
Fecha Comprobación	
Incidencias	--
Ajustes/Nuevas Tareas	--

ACCIÓN DE MEJORA	
Código	AM-9
Origen	IRA
Ámbito de aplicación	Criterio 7
Análisis causa	Los alumnos del TFG demandan información y formación más amplias relacionadas con la elaboración del trabajo (presentación formal y oral)
Definición/ descripción propuesta	Estudiar e implantar posibles actividades para satisfacer las demandas de información y formación de los alumnos sobre el TFG
Fechas	Junio de 2017
Estado/Eficacia	Ejecutada
Responsables	Coordinadora del GLLE y representante de Lengua española en la Comisión
Tarea 1	AM-9.1
Descripción tarea	Elaboración de un documento con la descripción de las líneas de trabajo, y los TFG defendidos en cada una de ellas, en el área de Lengua española
Fecha prevista de finalización	Junio de 2017
Responsable	María José Rodríguez Espiñeira, coordinadora del área de Lengua española
Estado	Ejecutada
Comprobación Tarea	
Descripción Comprobación	El listado con los TFG del área de Lengua española fue elaborado y se encuentra disponible en la web del área desde la fecha prevista.
Fecha Comprobación	Junio de 2017
Incidencias	--
Ajustes/Nuevas Tareas	--

Tarea 2	AM-9.2
Descripción tarea	Elaboración de un documento con la descripción de las líneas de trabajo, y los TFG defendidos en cada una de ellas, en el área de Literatura española
Fecha prevista de finalización	Junio de 2017
Responsable	María José Alonso Veloso, coordinadora del GLLE
Estado	Ejecutada
Comprobación Tarea	
Descripción Comprobación	El documento comprometido está ya elaborado. Será difundido entre los alumnos matriculados en el TFG en el curso 2017-18, durante la jornada informativa que organiza la facultad sobre estos trabajos académicos.
Fecha Comprobación	Marzo de 2018
Incidencias	--
Ajustes/Nuevas Tareas	--
Tarea 3	AM-9.3
Descripción tarea	Estudio e implantación de posibles actividades formativas sobre la presentación formal y oral del TFG, dirigidas a alumnos del GLLE
Fecha prevista de finalización	Julio de 2018
Responsable	María José Rodríguez Espiñeira, coordinadora del área de Lengua española/ María José Alonso Veloso, coordinadora del GLLE
Estado	Ejecutada
Comprobación Tarea	
Descripción Comprobación	Entre los meses de octubre de 2017 y marzo de 2018, se celebraron tres cursos sobre redacción de trabajos académicos, presentaciones eficientes y diseño básico del trabajo, a los que asistieron alumnos de todos los grados. La información sobre su contenido y fechas de celebración se encuentra en el siguiente enlace, en la web de la Facultad: http://www.usc.es/export9/sites/webinstitucional/gl/centros/filoxia/guiacentros/arquivos/NOVIDADES/Actividades_formation_mellora_da_calidade.pdf
Fecha Comprobación	Octubre de 2017 a marzo de 2018
Incidencias	Dado que la Facultad de Filología organizó una amplia oferta formativa en torno al TFG (elaboración, presentación oral...), dirigida a todos los alumnos de los cinco grados, se ha considerado innecesaria una acción específica para estudiantes del GLLE.
Ajustes/Nuevas Tareas	--

ACCIÓN DE MEJORA	
Código	AM-10
Origen	IRA

Ámbito de aplicación	Criterio 7
Análisis causa	Existe un escaso conocimiento sobre la situación real de nuestros egresados en lo que atañe a su inserción laboral
Definición/ descripción propuesta	Promover acciones que permitan intensificar la comunicación con ellos y mejorar nuestro conocimiento sobre su actividad laboral tras el egreso
Fechas	Diciembre de 2017 a marzo de 2018
Estado/Eficacia	En ejecución
Responsables	Coordinadora del GLE y representante de Lengua española en la Comisión
Tarea 1	AM-10.1
Descripción tarea	Elaboración de una base de datos de egresados del título
Fecha prevista de finalización	Diciembre de 2017
Responsable	María José Alonso Veloso, coordinadora del GLE
Estado	No ejecutada
Comprobación Tarea	
Descripción Comprobación	
Fecha Comprobación	
Incidencias	De acuerdo con lo comprometido, se iniciaron las labores de recopilación de la información, pero fue imposible elaborar la base de datos, debido a las restricciones establecidas en la Ley de protección de datos.
Ajustes/Nuevas Tareas	Por las razones apuntadas, y después de realizar las consultas oportunas a las responsables de las áreas de Calidad de la USC y la Facultad de Filología, se acordó elaborar la encuesta y remitirla al área de Calidad de la USC, que será la encargada de distribuirla entre los egresados.
Tarea 1	AM-10.2
Descripción tarea	Elaboración y distribución de una encuesta sobre inserción laboral entre los egresados del título que complemente la elaborada por otros organismos
Fecha prevista de finalización	Marzo de 2018
Responsable	María José Rodríguez Espiñeira, coordinadora del área de Lengua española
Estado	En ejecución
Comprobación Tarea	
Descripción Comprobación	La encuesta, elaborada por la coordinación del GLE, fue debatida y aprobada en la reunión de la Comisión del título, según consta en el acta correspondiente a la reunión de 7 de marzo de 2018.
Fecha Comprobación	Marzo de 2018
Incidencias	--
Ajustes/Nuevas Tareas	La anterior coordinadora del área de Lengua española ya no es miembro de la Comisión del GLE, por lo que asumió su tarea la coordinadora del título, luego de abandonar la elaboración de la base de datos por las razones apuntadas.

Sede Lugo

ACCIÓN DE MEJORA	
Código	AM-11
Origen	IRA
Ámbito de aplicación	Criterio 1
Análisis causa	Las acciones de mejora para la captación de alumnado en el campus de Lugo han dado sus frutos, pero se necesita emprender nuevas acciones para alcanzar la cifra de 25 alumnos
Definición/ descripción propuesta	Aumentar el número de alumnos en primer curso, tratando de captar el excedente que no consigue entrar en la Facultad de Filología, así como alumnado de ciclos superiores de FP de la rama de Artes y Humanidades
Fechas	2017-2018
Estado/Eficacia	Ejecutada parcialmente
Responsables	Mª Isabel González Rey / Margarita Díaz Blanco
Tarea 1	AM-11.1
Descripción tarea	Establecer contacto con la CIUG para explorar posibles vías de derivación a Lugo de los alumnos que no consigan entrar en el grupo de Santiago
Fecha prevista de finalización	Diciembre 2017
Responsables	Mª Isabel González Rey / Margarita Díaz Blanco
Estado	No ejecutada
Comprobación tarea	
Descripción comprobación	Informe remitido por la coordinadora del título en el campus de Lugo a la coordinadora del GLE, el 18 de diciembre de 2017, sobre la ejecución de la tarea.
Fecha comprobación	18/12/2017
Incidencias	La Xunta de Galicia anunció la extinción progresiva del grupo de docencia del GLE en Lugo, como parte de las iniciativas de reordenación del mapa de titulaciones universitarias en territorio gallego. Al mismo tiempo, y por vez primera, exigió que el título ofreciese 45 plazas en Lugo en lugar de las 25 usuales desde la implantación. Ante esta situación, se ha considerado innecesario el mantenimiento de esta acción de mejora, dado que el grupo desaparecerá a partir del curso 2019-20.
Ajustes/Nuevas tareas	--
Tarea 2	AM-11.2
Descripción tarea	Impresión de folletos con información sobre el GLE en Lugo para enviar a los centros de FP en que se imparten ciclos superiores de Artes y Humanidades
Fecha prevista de finalización	Abril de 2017

Responsable	Mª Isabel González Rey
Estado	Ejecutada
Comprobación tarea	
Descripción comprobación	Tal como se preveía, la gestora de la Facultad de Humanidades envió los folletos con información sobre el GLE a los centros de FP donde se imparten títulos profesionales de grado superior de Enseñanzas Artísticas y Artes Plásticas y Diseño, en las fechas previstas. No obstante, no se percibió una mejora en las cifras de matrícula en el curso 2017-18.
Fecha comprobación	Abril de 2017
Incidencias	--
Ajustes/Nuevas tareas	--

ACCIÓN DE MEJORA	
Código	AM-12
Origen	IRA
Ámbito de aplicación	Criterio 7
Análisis causa	Es aconsejable incrementar la participación del alumnado en prácticas externas, estableciendo nuevos convenios con entidades de la provincia e informándolo sobre los beneficios de las mismas para su formación
Definición/descripción propuesta	Incrementar el número de alumnos que participan en prácticas externas
Fecha prevista de finalización	Diciembre de 2017
Estado	Ejecutada parcialmente
Responsables	Montserrat Recalde / Fernando Suárez Golán
Tarea 1	AM-12.1
Descripción tarea	Firmar nuevos convenios con instituciones y empresas de la provincia de Lugo
Fecha prevista de finalización	Diciembre de 2017
Responsable	Montserrat Recalde / Fernando Suárez Golán
Estado	No ejecutada
Comprobación de tarea	
Descripción comprobación	El apartado de la web dedicado a las prácticas recoge también información sobre los convenios existentes en la provincia de Lugo, y han sido utilizados por los alumnos que concurrieron a la convocatoria en 2017-2018.
Fecha comprobación	

Incidencias	Se ha decidido detener la firma de convenios con nuevas empresas, a consecuencia de la decisión adoptada por la Xunta de Galicia, en el sentido de ordenar la desaparición progresiva del grupo de docencia del GLE en Lugo.
Ajustes/Nuevas tareas	--
Tarea 2	AM-12.2
Descripción tarea	Reunión con el alumnado para informarlo sobre la existencia de estas prácticas, los requisitos para solicitarlas y los beneficios para su formación
Fecha prevista de finalización	Octubre de 2017
Responsables	Montserrat Recalde / Fernando Suárez Golán
Comprobación de tarea	
Descripción comprobación	A comienzos del curso se remitió a todos los alumnos del GLE en Lugo un mensaje de correo electrónico que contenía toda la información necesaria sobre las prácticas externas, sus requisitos y los beneficios para su formación.
Fecha comprobación	Octubre de 2017
Incidencias	Se sustituyó la idea inicial de una reunión por la comunicación electrónica.
Ajustes/Nuevas tareas	--

ACCIÓN DE MEJORA	
Código	AM-13
Origen	IRA
Ámbito de aplicación	Criterio 7
Análisis causa	En el curso 2015-2016 la participación del alumnado de Lugo en la encuesta de valoración de TFG fue muy baja
Definición/ descripción propuesta	Incrementar el nivel de participación del alumnado que presente el TFG en la encuesta de valoración del trabajo
Fecha prevista de finalización:	Septiembre de 2017
Estado	Ejecutada
Responsables	Montserrat Recalde / Margarita Díaz Blanco
Tarea 1	AM-13.1
Descripción tarea	Informar a los alumnos a través de correo electrónico y de la acción tutorial de la importancia de cubrir las encuestas de valoración y emplazarlos a que se la entreguen a la gestora del centro cuando depositen su TFG
Fecha prevista de finalización	Septiembre de 2017
Responsable	Montserrat Recalde / Margarita Díaz Blanco
Estado	Ejecutada

Comprobación de tarea	
Descripción comprobación	Informe remitido por la coordinadora del título en el campus de Lugo a la coordinadora del GLE, sobre la ejecución de la tarea, el 18/12/2017.
Fecha comprobación	18/12/2017
Incidencias	Ninguno de los alumnos que defendieron el TFG en Lugo respondió a la encuesta, a pesar de las acciones realizadas para animar a la participación. En cualquier caso, la próxima extinción del grupo de docencia aconseja desactivar la acción de mejora.
Ajustes/Nuevas tareas	--

ACCIÓN DE MEJORA	
Código	AM-14
Origen	IRA
Ámbito de aplicación	Criterio 7
Análisis causa	En el grupo de Lugo no existen coordinadores de curso, por lo que sería conveniente nombrarlos a fin de detectar los problemas de la implantación de la titulación de una forma más precisa y mejorar la coordinación
Definición/descripción propuesta	Nombrar coordinadores de curso en el campus de Lugo
Fecha prevista de finalización:	Junio de 2017
Estado	No ejecutada
Responsables	Mª Isabel González Rey
Tarea 1	AM-14.1
Descripción tarefa	Realización de reuniones periódicas entre los coordinadores de curso del GLE y con la representante del campus en la comisión del título para comentar los problemas detectados y prever acciones de mejora
Fecha prevista de finalización	Septiembre de 2018
Responsable	Montserrat Recalde
Estado	No ejecutada
Comprobación de tarea	
Descripción comprobación	Actas de las reuniones
Fecha comprobación	Septiembre 2018
Incidencias	Por normativa no se puede nombrar coordinadores de cursos para un grupo de docencia, sino sólo para un título, por lo que no se pudo ejecutar esa acción ni su tarea asociada, 14.1. A ello se suma, como en el caso de acciones anteriores, la decisión adoptada por la Xunta de Galicia, que determina la desaparición progresiva del grupo de docencia del GLE en Lugo.

Descripción comprobación	--
Ajustes/Nuevas tareas	--

ACCIÓN DE MEJORA	
Código	AM-15
Origen	IRA
Ámbito de aplicación	Criterio 4
Análisis causa	La participación del profesorado del grupo de Lugo en los cursos del PFID ha descendido sensiblemente en los últimos cursos
Definición/ descripción propuesta	Incrementar el número de profesores que participen en dichos cursos
Fecha prevista de finalización	Diciembre 2018
Estado	No ejecutada
Responsables	Mª Isabel González Rey
Tarea 1	AM-15.1
Descripción tarea	Recabar datos entre el profesorado de la Facultad de Humanidades sobre el tipo de cursos en los que están interesados para su formación docente
Fecha prevista de finalización	Mayo 2017
Responsable	Mª Isabel González Rey
Estado	No ejecutada
Comprobación de tarea	
Descripción comprobación	
Fecha comprobación	
Incidencias	
Ajustes/Nuevas tareas	
Tarea 2	AM-15.2
Descripción tarefa	Solicitar cursos específicos al CETA que respondan a los intereses de la mayoría de los profesores de la Facultad de Humanidades
Fecha prevista de finalización	Octubre 2017
Responsable	Mª Isabel González Rey
Estado	No ejecutada

Comprobación de tarea	
Descripción comprobación	
Fecha comprobación	
Incidencias	Desde las noticias surgidas a lo largo del año pasado sobre la posible desaparición del grupo de docencia de Lugo, la motivación del profesorado para prepararse y mejorar su formación en el grupo de docencia del GLE desapareció. En general, se puede afirmar que la incertidumbre sobre el futuro de este grupo de docencia en Lugo, y después la certeza de su desaparición, provocaron que las acciones de mejora perdieran su razón de ser. En este sentido, se solicita a la ACSUG que exima al grupo de docencia de Lugo de la obligación de elaborar el informe de seguimiento del título de este año, dada su inminente desaparición.
Ajustes/Nuevas tareas	

ACCIÓN DE MEJORA	
Código	AM-16
Origen	IRA
Ámbito de aplicación	Criterio 4
Análisis causa	En Lugo no existen departamentos, por lo que los PAS del centro poseen una elevada carga de trabajo que requiere la implantación de cursos de formación específicos para ayudarles a acometer las nuevas tareas
Definición/ descripción propuesta	Solicitud de un curso dirigido al PAS sobre procesos de seguimiento de calidad
Fecha prevista de finalización	Diciembre 2017
Estado	Ejecutada
Responsables	Mª Isabel González Rey
Comprobación de tarea	
Descripción comprobación	Se organizó un curso para PAS en Lugo sobre procesos de calidad y la aplicación de ayuda a los sistemas de gestión.
Fecha comprobación	16 a 18 de octubre de 2017
Incidencias	
Ajustes/Nuevas tareas	

Plan de mejoras

ACCIONES DE MEJORA			
Definición	Acción de mejora	Código	AM-01
		Tipo	Acción de mejora
	Origen	Origen acción	Criterio 1. Organización y desarrollo
		Descripción origen	Se han detectado desajustes entre la memoria verificada del grado y las guías docentes publicadas en la web, sobre todo en lo que respecta a contenidos, competencias y sistemas de evaluación. Se deben revisar las guías docentes para garantizar al máximo ese ajuste o revisar la memoria, por si fuera necesario realizar una modificación por el procedimiento legal establecido.
	Definición	Análisis causa	El informe provisional de la subcomisión evaluadora no identifica los desajustes mencionados: el tipo, el lugar en el que se localizan, etc. Por este motivo, atendiendo a sus indicaciones, se hace imprescindible proceder a un diagnóstico de la situación antes de sugerir o insertar cambios concretos.
		Definición/ descripción propuesta	<p>Se propone la ejecución de una acción de mejora, que consistirá en la revisión exhaustiva de la memoria y los programas durante el primer semestre del curso 2017-2018, con el objetivo de detectar las posibles discrepancias y aplicar las medidas correctoras oportunas, si fuese necesario.</p> <p>El plan de trabajo contempla las siguientes actividades:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Cotejo de los descriptores de las materias incluidos en la memoria verificada del título y los programas de las asignaturas en las distintas versiones en distintas lenguas y en los dos grupos donde se imparte (Lugo y Santiago). 2. La tarea requerirá la intervención de cuatro miembros de la Comisión del GLE, uno por cada una de las cuatro áreas representadas y con docencia en el grado, y también de la representante del grupo de docencia de Lugo, para garantizar que la revisión se haga por especialistas en las distintas materias y profesorado de los dos campus. 3. Una vez concluido el diagnóstico de la situación, que se calcula será al final del primer semestre del curso 2017-2018, se procederá a proponer las correcciones oportunas: aunque inicialmente se presume que la mayor parte de las posibles subsanaciones serán de índole menor y habrán de ser insertadas en los programas de las asignaturas, se contempla la posibilidad de solicitar una modificación de la memoria verificada del título en los casos en que resulte necesario, siguiendo el procedimiento legal establecido. 4. Las eventuales modificaciones que se produzcan, como consecuencia de la revisión exhaustiva realizada, tendrán efecto para el curso 2018-2019. La inserción en los programas del curso inmediato, 2017-2018, resulta imposible por falta de tiempo, dado que ahora mismo estamos cerrando todas las actividades relacionadas con la programación académica anual.
		Fecha prevista de finalización	Julio de 2018
		Fecha inicio	Septiembre de 2017

Responsables	Usuario responsable de la implantación	Coordinadora del GLE
	Otros responsables de la implantación	Comisión del GLE Representante del área de Lengua española en la Comisión del GLE Representante del área de Literatura española en la Comisión del GLE Representante del área de Teoría de la Literatura en la Comisión del GLE Representante del área de Lingüística General en la Comisión del GLE Representante del grupo de docencia de Lugo en la Comisión del GLE
Finalización	Estado	En proceso
	Data estado	Febrero de 2018
	Comprobación	Se han desarrollado las cuatro actividades previstas, en los plazos señalados: distribución del cotejo entre la memoria verificada y los programas de las materias entre los miembros de la Comisión, diagnóstico y correcciones. Sobre este último aspecto, debe señalarse que se han encontrado dos grandes tipos de problemas: errores mecánicos en el trasvase de información a la memoria verificada, que ya han sido subsanados; y discrepancias de diversa índole, que empezarán a ser corregidas cuando se ponga en marcha la programación docente del curso 2018-19. Los resultados de esta acción quedan constatados en la reunión de la Comisión del GLE celebrada el 7 de marzo de 2018.
	Data comprobación	Marzo de 2018
	Incidencias	--
	Axustes/Novas tarefas	--

ACCIONES DE MEJORA			
Definición	Acción de mejora	Código	AM-2
		Tipo	Acción de mejora
	Origen	Origen acción	Criterio 1. Organización y desarrollo
		Descripción origen	En lo que respecta a los mecanismos de coordinación docente, se percibe que la estructura de comisiones en la Facultad de Filología es relativamente compleja. Se recomienda establecer claramente qué órgano o Comisión del Centro es el responsable de garantizar el ajuste entre guías docentes y memoria del título antes de la aprobación y publicación de las guías docentes.
	Definición	Análisis causa	Es conveniente realizar una adaptación de algunos de los procesos y procedimientos recogidos en el Manual de procesos y procedimientos de la USC, para que, según la recomendación de la subcomisión evaluadora, se establezca de forma clara qué órgano es el responsable de garantizar el ajuste entre guías docentes y memoria del título.
		Definición/descripción propuesta	Adaptación del procedimiento PC04-PC-04 del Manual de procesos y procedimientos de la USC a las particularidades de la Facultad de Filología y de su compleja estructura de titulaciones.
		Fecha prevista de finalización	Febrero de 2018

		Fecha inicio	Septiembre de 2017
Responsables		Usuario responsable de la implantación	Comisión de Calidad del Centro
		Otros responsables de la implantación	Comisión del Grado en Lengua y Literatura españolas Comisión de Títulos de Grado de la Facultad de Filología
Finalización		Estado	Finalizada
		Data estado	28/07/2017
		Comprobación	El Reglamento das titulacións oficiais de grao e mestrado na USC establece en su artículo 3.8 (d) que una de las funciones de las comisiones de los títulos es analizar la programación de las materias y supervisar que se ajusta a la Memoria Verificada del Título.
		Data comprobación	28/07/2017
		Incidencias	Este Reglamento fue aprobado por el Consello de Goberno el 28 de julio de 2017, con posterioridad a la elaboración del Plan de Mejoras (junio 2017). No es procedente, por consiguiente, efectuar la adaptación del procedimiento PC04-PC-04 que se describe en la propuesta de esta acción de mejora.
		Axustes/Novas tarefas	No es necesario realizar ningún ajuste, puesto que el Reglamento establece de manera explícita que es la Comisión del título quien debe llevar a cabo esta tarea.

ACCIONES DE MEJORA				
Definición	Acción de mejora	Código	AM-3	
		Tipo	Acción de mejora	
	Origen	Origen acción	Criterio 3. Sistema de Garantía de Calidad	
		Descripción origen	En lo que respecta a la Comisión de Calidad del Centro, no se observa una sistemática en lo que respecta a la periodicidad de reuniones. Se debe establecer una planificación anual, independientemente de que se realicen otras reuniones extraordinarias que pudieran ser necesarias. Esta sistemática es extensible a todas las comisiones existentes en este centro.	
	Definición	Análisis causa	Se propone el establecimiento de un calendario de reuniones de la Comisión del Grado en Lengua y Literatura españolas, de la Comisión de Títulos de Grado de la Facultad de Filología y de la Comisión de Calidad del Centro. En ese calendario se establecerá la periodicidad de las reuniones ordinarias, así como el contenido fundamental a tratar en cada una de ellas. Obviamente, las sesiones ordinarias de estos órganos se complementarán con cuantas reuniones extraordinarias se estimen necesarias.	
		Definición/ descripción propuesta	Elaboración y aprobación de un calendario de reuniones ordinarias de la Comisión del Grado en Lengua y Literatura españolas, de la Comisión de Títulos de Grado de la Facultad de Filología y de la Comisión de Calidad del Centro.	
		Fecha prevista de finalización	Diciembre de 2017	
		Fecha inicio	Septiembre de 2017	
	Responsables		Usuario responsable de la implantación	Comisión de Calidad del Centro

	Otros responsables de la implantación	Comisión del Grado en Lengua y Literatura españolas Comisión de Títulos de Grado de la Facultad de Filología
Finalización	Estado	Ejecutada
	Data estado	19/02/2018 y 7/03/2018
	Comprobación	Acta de la Comisión de Calidad correspondiente a la sesión de 19 de febrero de 2018. Páxina web da Facultade http://www.usc.es/gl/centros/filoxia/calidade/index.html Acta de la Comisión del GLE correspondiente a la sesión ordinaria de 7 de marzo de 2018.
	Data comprobación	19/02/2018 y 7/03/2018
	Incidencias	
	Axustes/Novas tarefas	

ACCIONES DE MEJORA			
Definición	Acción de mejora	Código	AM-4
		Tipo	Acción de mejora
	Origen	Origen acción	Criterio 3. Sistema de Garantía de Calidad
		Descripción origen	El porcentaje de participación de los estudiantes en las encuestas de evaluación docente fue del 45,45% en el curso 2015/2016. Por lo tanto, se deben establecer acciones de mejora encaminadas, tanto a fomentar la participación de todos los colectivos en las encuestas de satisfacción, como a obtener datos válidos y aprovechables que se puedan tener en cuenta para la mejora y revisión del plan de estudios. Tanto estudiantes como egresados indican que el período en que se pasan las encuestas no es el más apropiado y que los ítems de la encuesta son mejorables. Se recomienda a los responsables de la USC revisar la encuesta, así como establecer algún mecanismo para que los resultados de las mismas sean conocidos por los estudiantes y que así puedan valorar su utilidad.
		Análisis causa	Desde el Centro y desde la coordinación del título se llevan a cabo notables esfuerzos para animar a la participación de los estudiantes, fundamentalmente a través de difusión de información en los períodos en que se realizan las encuestas. En todo caso, con el fin de aumentar la implicación de los estudiantes en los procesos de calidad, de modo que esto redunde en el aumento de la participación, se sugiere la difusión de los resultados de las evaluaciones a través de distintos medios.
	Definición	Definición/descripción propuesta	Difusión de los resultados de las evaluaciones a través de: las Aulas Virtuales de Coordinación del Grado en Lengua y Literatura españolas, las comunicaciones que se dirigen a los estudiantes desde el Decanato durante las campañas de animación a la participación y la sección de novedades de la web de la Facultad.
		Fecha prevista de finalización	Julio de 2018
		Fecha inicio	Septiembre de 2017

Responsables	Usuario responsable de la implantación	Decanato de la Facultad de Filología
	Otros responsables de la implantación	Responsable de Calidad del Centro Comisión del Grado en Lengua y Literatura españolas
Finalización	Estado	En proceso
	Data estado	
	Comprobación	
	Data comprobación	
	Incidencias	
	Axustes/Novas tarefas	

ACCIONES DE MEJORA			
Definición	Acción de mejora	Código	AM-05
		Tipo	Acción de mejora
	Origen	Origen acción	Criterio 3. Sistema de Garantía de Calidad
		Descripción origen	No constan evidencias de la existencia de mecanismos para evaluar la calidad de los títulos del centro (salvo las encuestas formuladas a los egresados) más allá de la evaluación de la docencia. Se debe diseñar, a nivel de centro o de la USC, algún sistema para conocer la satisfacción de los estudiantes, por ejemplo, con los servicios de orientación, infraestructuras, coordinación general, etc.
	Definición	Análisis causa	Las cuestiones de satisfacción general con los servicios, infraestructuras, etc. se estaban canalizando a través de la encuesta de egresados.
		Definición/ descripción propuesta	En el curso 2015-2016 se realizó una encuesta piloto sobre la satisfacción de los diferentes colectivos, donde se contemplaban cuestiones generales relativas a los servicios, infraestructuras, etc. de los diferentes títulos y centros donde se imparten. En el curso 2016-2017 se hará extensiva a todas las titulaciones de grado y máster de la USC, por lo que podrá emplearse esta información para evaluar la calidad de los títulos del Centro.
		Fecha prevista de finalización	Octubre de 2017
		Fecha inicio	Junio de 2017

Responsables	Usuario responsable de la implantación	Área de Calidad y Mejora de los Procedimientos
	Otros responsables de la implantación	Responsable de Calidad del Centro Coordinador/a del Título Comisión del Grado en Lengua y Literatura Españolas Comisión de Calidad del Centro
Finalización	Estado	Finalizada
	Fecha de estado	12/12/2017
	Comentarios	Se llevaron a cabo las encuestas de satisfacción de los diferentes colectivos con la titulación y se realizaron los informes correspondientes.
	Eficacia	Sí
	Incidencias	--
	Axustes/Novas tarefas	--

ACCIONES DE MEJORA				
Definición	Acción de mejora	Código	AM-06	
		Tipo	Acción de mejora	
	Origen	Origen acción	Criterio 3. Sistema de Garantía de Calidad	
		Descripción origen	Habida cuenta de que no parece estar activo en la USC el Programa DOCENTIA, se considera necesario establecer algún mecanismo para evaluar la calidad de la docencia impartida en el grado, además de las encuestas de evaluación docente, y que los resultados sean conocidos por los estudiantes.	
	Definición	Análisis causa	Es necesario realizar una última convocatoria experimental del programa DOCENTIA, antes de poder certificar la implantación del proceso. Para ello, los Vicerrectorados de Comunicación y Coordinación y Organización Académica y Personal Docente están realizando las modificaciones necesarias para que el Consejo de Gobierno pueda aprobar un nuevo Manual y se pueda realizar la cuarta convocatoria experimental.	
		Definición/ descripción propuesta	Una vez aprobado el procedimiento para la evaluación docente por órganos competentes, difundir la convocatoria entre el personal docente del título y fomentar la participación en la misma.	
		Fecha prevista de finalización	Cuando la Universidad apruebe la siguiente convocatoria del programa.	
		Fecha inicio	Cuando la Universidad apruebe la siguiente convocatoria del programa.	
	Responsables	Usuario responsable de la implantación	Área de Calidad y Mejora de los Procedimientos	

	Otros responsables de la implantación	Decanato de la Facultad de Filología Comisión del Grado en Lengua y Literatura Españolas Comisión de Calidad del Centro
Finalización	Estado	Finalizada
	Comentarios	La Universidad no aprobó ninguna convocatoria del programa Docencia.
	Eficacia	No
	Data comprobación	--
	Incidencias	--
	Axustes/Novas tarefas	--

ACCIONES DE MEJORA			
Definición	Acción de mejora	Código	AM-7
		Tipo	Acción de mejora
	Origen	Origen acción	Criterio 3. Sistema de Garantía de Calidad
		Descripción origen	Se observa que el sistema de quejas, sugerencias y reclamaciones no es fácilmente accesible ni conocido por los estudiantes y egresados ni sus resultados aparecen reflejados en los informes de autoevaluación. De todos modos, sí que se ha constatado la posibilidad real de transmitir los problemas detectados directamente al decanato y representantes de alumnos. Se debe difundir adecuadamente el procedimiento de reclamaciones y guardar y analizar los registros vinculados a este proceso.
	Definición	Análisis causa	Tal y como se recomienda, conviene mejorar el acceso al sistema de quejas, sugerencias y reclamaciones, de modo que proponemos una acción de mejora encaminada a la difusión y promoción del sistema de traslado de sugerencias, quejas, reclamaciones y felicitaciones.
		Definición/descripción propuesta	Difusión y promoción del sistema de traslado de sugerencias, quejas, reclamaciones y felicitaciones. Se desarrollarán las siguientes actividades: <ol style="list-style-type: none"> 1. Proponer a la oficina web de la USC que en la nueva página de la Facultad, actualmente en preparación, se incorpore un formulario para el envío de quejas, sugerencias, reclamaciones y felicitaciones. 2. Reforzar la información sobre el procedimiento para la presentación de sugerencias, quejas, reclamaciones y felicitaciones, tanto en la sesión de bienvenida a los alumnos de primero, como en otras sesiones informativas contempladas en el PAT. 3. Llevar a cabo una actividad de difusión del sistema con ayuda del alumno-tutor.
		Fecha prevista de finalización	Julio de 2018
		Fecha inicio	Septiembre de 2017
	Responsables	Usuario responsable de la implantación	Decanato de la Facultad de Filología
		Otros responsables de la	Comisión de Calidad del Centro

	implantación	
Finalización	Estado	En proceso
	Data estado	
	Comprobación	De las tres tareas propuestas en esta acción, se llevaron a cabo las relativas a la difusión de información en la sesión de bienvenida a los estudiantes de nuevo ingreso (11 de septiembre de 2017) y a la incorporación del formulario web para quejas, sugerencias, reclamaciones y felicitaciones en la página web de la Facultad de Filología (http://www.usc.es/gl/centros/filologia/suxestions.html).
	Data comprobación	11/09/2017 y febrero de 2018
	Incidencias	Queda pendiente de realización la tercera tarea: actividad de difusión del sistema con la ayuda de la alumna tutora.
	Axustes/Novas tarefas	--

ACCIONES DE MEJORA			
Definición	Acción de mejora	Código	AM-8
		Tipo	Acción de mejora
	Origen	Origen acción	Criterio 3. Sistema de Garantía de Calidad
		Descripción origen	En lo que respecta a la composición de la Comisión de Calidad del Centro, se observa que no hay representantes de egresados ni de empleadores en esta Comisión y que los estudiantes no suelen asistir a las reuniones. Se recomienda garantizar la representatividad de todos los colectivos implicados en el desarrollo de los títulos. En este sentido la propuesta de creación de un Comité Consultivo Externo podría ser un buen mecanismo para dar voz a todos los grupos de interés y estrechar lazos con los sectores profesionales.
	Definición	Análisis causa	Durante la visita de la subcomisión evaluadora el equipo decanal manifestó la intención de crear un Comité Consultivo, tal y como se recoge en el SGIC. De hecho, se han iniciado contactos con algunas entidades, como la <i>Asociación de Antigos Alumnos da USC</i> y se prevé que en los próximos meses se completen los contactos con otras entidades y se ponga en funcionamiento el Comité Consultivo.
		Definición/ descripción propuesta	Puesta en marcha de un Comité Consultivo de la Facultad de Filología.
		Fecha prevista de finalización	Diciembre de 2017
		Fecha inicio	Junio de 2017

Responsables	Usuario responsable de la implantación	Decanato de la Facultad de Filología
	Otros responsables de la implantación	Comisión de Calidad del Centro
Finalización	Estado	En proceso
	Data estado	
	Comprobación	
	Data comprobación	
	Incidencias	
	Axustes/Novas tarefas	Siguen los contactos con distintas entidades del ámbito académico y profesional. La acción queda pospuesta hasta julio de 2018.

ACCIONES DE MEJORA			
Definición	Acción de mejora	Código	AM-09
		Tipo	Acción de mejora
	Origen	Origen acción	Criterio 5. Recursos materiales y servicios
		Descripción origen	Los servicios de orientación académica, en concreto el Plan de Acción Tutorial de la Facultad de Filología, implantado en el curso 2016/2017, aún no es conocido por los estudiantes. Se debe difundir y activar este Plan, garantizando que los estudiantes reciben orientación y asesoramiento adecuado en las distintas etapas formativas. Es importante dejar claro en los primeros cursos las distintas opciones en cuanto a la configuración de los planes de estudios en lo que respecta a las combinaciones de maior y minor. Se deben establecer indicadores de ejecución en relación con la acción de mejora propuesta (AM-3).
	Definición	Análisis causa	La subcomisión evaluadora señala que el Plan de Acción Tutorial (PAT) de la Facultad de Filología, recientemente implantado, aún no es bien conocido por los estudiantes.
		Definición/ descripción propuesta	Organización de una jornada de presentación del PAT entre el profesorado y los estudiantes del GLE. Indicadores de ejecución: celebración de la jornada y asistencia a la misma.
		Fecha prevista de finalización	Octubre de 2017
		Fecha inicio	Septiembre de 2017

Responsables	Usuario responsable de la implantación	Coordinadora del GLLE
	Otros responsables de la implantación	Comisión del GLLE
Finalización	Estado	En ejecución
	Data estado	
	Comprobación	En la jornada de bienvenida se facilitó información a los estudiantes, incluida la relativa al PAT de la Facultad. En breve se enviará una comunicación a todos los profesores del título, para informarles sobre los distintos aspectos de interés del PAT.
	Data comprobación	
	Incidencias	
	Axustes/Novas tarefas	El período de ejecución se prorroga hasta julio de 2018, con el objetivo de mejorar los documentos disponibles sobre el PAT.

ACCIONES DE MEJORA			
Definición	Acción de mejora	Código	AM-10
		Tipo	Acción de mejora
	Origen	Origen acción	Criterio 7. Indicadores de satisfacción y rendimiento
		Descripción origen	Se recomienda convertir en protocolos del centro las buenas prácticas detectadas de seguimiento de egresados.
	Definición	Análisis causa	En el contexto de la política de calidad del Centro, resulta imprescindible el seguimiento de los egresados del título. Para aumentar la eficacia de las acciones que han venido desarrollando las distintas titulaciones de la Facultad en el seguimiento de los egresados, conviene reunirlos y convertirlas en protocolo del Centro.
		Definición/descripción propuesta	Introducir en la encuesta a los alumnos que defienden el TFG una solicitud de autorización para inclusión en base de datos.
		Fecha prevista de finalización	Julio de 2017
		Fecha inicio	Julio de 2017
	Responsables	Usuario responsable de la implantación	Decanato de la Facultad de Filología
		Otros responsables de la	Comisión de Calidad del Centro

	implantación	
Finalización	Estado	Finalizada
	Data estado	13/07/2017
	Comprobación	Na CTG do 13 de xullo de 2017 aprobouse un modelo de autorización para a inclusión dos estudantes que defenden o TFG nunha base de datos de egresados (vid. acta correspondente).
	Data comprobación	13/07/2017
	Incidencias	No se chegou a introducir a solicitude de autorización en las encuestas porque provocaba un problema de protección del anonimato de los estudantes. A partir del curso 2017-2018 se les facilitará a los tribunales para que la distribuyan entre el alumnado que defiende el TFG, pero no se recogerá conjuntamente con la encuesta.
	Axustes/Novas tarefas	--

Accións de mellora de cursos anteriores en proceso de execución

Sede Santiago

ACCIÓN DE MEJORA	
Código	AM-4
Origen	IS 2014-2015
Ámbito de aplicación	Criterio 7
Análisis causa	Analizados los indicadores de resultados, se observa que las tasas de abandono presentan porcentajes elevados
Definición/ descripción de la propuesta	Disminución de las tasas de abandono del Grado
Fechas	Diciembre de 2015 (inicio)-Julio de 2018 (finalización)
Estado/Eficacia	En ejecución
Responsables	María José López Couso, Decana de la Facultad de Filología
Tarea 1	AM-4.1
Descripción tarea	Diagnóstico de la situación a través de la identificación de las causas del abandono, obteniendo información tanto de los estudiantes como a través de la comparación con los porcentajes obtenidos en otros títulos (de esta y de otras ramas de conocimiento), en la USC y en otras universidades
Fecha prevista de finalización	Julio 2016
Responsable	Marta Blanco Domínguez (coordinadora del GLE)
Estado	No ejecutada
Comprobación Tarea	
Descripción comprobación	
Fecha comprobación	
Incidencias	Dificultad para identificar a los alumnos susceptibles de abandonar sus estudios en el GLE

Ajustes/nuevas tareas	Búsqueda de nuevos mecanismos para identificar a los alumnos susceptibles de abandonar sus estudios en el título Nuevo responsable: María José Alonso Veloso, coordinadora del GLLE Nueva fecha: julio de 2017
Tarea 2	AM-4.2
Descripción tarea	Búsqueda y puesta en marcha de estrategias, derivadas de las reflexiones llevadas a cabo en la tarea 1, para mejorar las tasas de abandono de la titulación
Fecha prevista de finalización	Julio de 2018
Responsable	María José López Couso, Decana de la Facultad de Filología
Estado	En ejecución
Comprobación Tarea	
Descripción comprobación	
Fecha comprobación	
Incidencias	
Ajustes/nuevas tareas	

ACCIÓN DE MEJORA	
Código	AM-6
Origen	IS 2014-2015
Ámbito de aplicación	Criterio 7
Análisis causa	Considerando la utilidad de la realización de prácticas en empresa en relación con la inserción laboral de los egresados, se hace necesario potenciar su elección por parte de los estudiantes a través de una oferta más completa y adecuada a sus intereses
Definición/ descripción de la propuesta	Ampliar y mejorar la oferta de prácticas en empresa

Fecha prevista de finalización	Julio de 2018
Estado/Eficacia	En ejecución
Responsables	María José Domínguez, Vicedecana de la Facultad de Filología
Comprobación Tarea	
Descripción comprobación	En la última convocatoria de prácticas externas del grado se puede observar la inclusión de oferta de plazas en nuevas empresas/instituciones. Vid. http://www.usc.gal/gl/centros/filoloxia/outra_informacion/practicas_externas/practicas.html
Fecha comprobación	28 de julio de 2017, fecha de la última convocatoria de prácticas externas para alumnos de grado
Incidencias	
Ajustes/nuevas tareas	Se seguirán estableciendo contactos para iniciar nuevos convenios con empresas e instituciones con el fin de continuar el incremento de oferta de plazas, tal y como estaba programado en esta Acción de Mejora, que preveía su finalización para 2018

ACCIÓN: AM-1

Sistema de xestión Grao en Lingua e Literatura Españolas- INTERCAMPUS

Finalización do proceso previsto 31 Decembro 2018

Tipo Acción de mellora

Orixe da acción Informe de Seguimento

Responsable Belén López Meirama

Análise da(s) causa(s)

O GLE presenta unha elevada demanda de alumnos estranxeiros, entre os que se conta un nutrido grupo de orientais, moitos dos cales non acadan o nivel de competencia en lingua española imprescindible para a súa normal integración nas aulas. Para ofrecer unha formación adecuada a estes estudantes, necesitados de medidas formativas particulares, constituíronse grupos de nivelación específicos, nomeadamente en materias de primeiro curso.

Dado que cada ano se incrementa a diversidade neste tipo de alumnado, a área de Lingua Española considera pertinente continuar este labor de adaptación especificamente nas materias de Lingua e Gramática.

Descrición da proposta

Para chegar a facer unha diagnose da situación que permita adoptar posibles solucións no futuro, consistentes en medidas formativas axeitadas para ofrecerlles a formación académica máis axeitada para as súas necesidades, cómpre en primeiro lugar obter información sobre o perfil dos estudantes estranxeiros que acceden aos estudos do GLE.

Solución proposta	Responsable	Estado	Data requerida
AM-1.1 - Análise polo miúdo do perfil de ingreso dos estudantes estranxeiros (título e universidade de orixe, propósito do intercambio...), que hoxe en día non se coñece co necesario detalle.	Belén López Meirama	Activa	31/12/2018

En construción

ACCIÓN: AM-2

Sistema de xestión Grao en Lingua e Literatura Españolas- INTERCAMPUS

Finalización do proceso previsto 30 Marzo 2018

Tipo Acción de mellora

Orixe da acción Informe de Seguimento

Responsable María José Alonso Veloso

Análise da(s) causa(s)

A taxa de rendemento da materia Traballo Fin de Grado está baixando, polo que cómpre valorar se os alumnos chegan a cuarto cunha carga de traballo excesiva, que impide a moitos realizar o traballo. A evolución na serie histórica pode ter influido no aumento rexistrado no número de anos que os estudantes necesitan para acadar a graduación. Tamén como consecuencia da análise realizada para o informe de seguimento constatouse unha alta taxa de abandono no título, que é necesario diminuír.

Descrición da proposta

Existe un coñecemento insuficiente sobre as posibles dificultades dos estudantes para abordar a materia do TFG e sobre as causas do abandono dos estudos. Considérase necesario incrementar a comunicación cos estudantes, en particular os de 1º e 4º, etapas críticas no que atinxe ás taxas mencionadas.

Solución proposta	Responsable	Estado	Data requerida
AM-2.1 - Nomear catro coordinadores de curso do GLE, un por cada curso académico. Asumirán dita función os catro membros da Comisión do GLE en representación das catro áreas de coñecemento: Coordinador de 1º: representante de Lingüística xeral. Coordinador de 2º: representante de Teoría da Literatura e Literatura comparada. Coordinador de 3º: representante de Literatura española. Coordinador de 4º: representante de Língua española.	María José Alonso Veloso	Activa	30/03/2018

Activa